

Số 24 Tháng 06/2009

Tạp Chí

PHÍATRUỜC

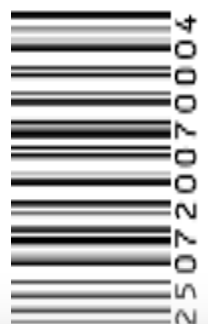
GIÁO DỤC - VĂN HÓA - XÃ HỘI- LỊCH SỬ - CHÍNH TRỊ

NGÔI BÚT CỦA TRI THỨC
TINH THẦN CỦA TUỔI TRẺ

Báo chí Việt Nam

Photo flickr.com: omar Web : www.phiatruoc.net Blog : 360.yahoo.com/tapchiphiatruoc - Email : tapchiphiatruoc@gmail.com

Free Press War

Các bạn độc giả thân mến,

Không như thường lệ, lời mở đầu của số 24 này xin phép được đăng tâm sự của một thành viên Ban Biên Tập chân thành gửi đến quý độc giả.

Vậy là quý vị đang cầm trên tay (hoặc đang xem trên máy) số 24 của tạp chí Phía Trước, tính ra đã là 2 năm lẻ 2 tháng tuổi. Trải qua bao nhiêu khó khăn, thăng trầm, có khi tưởng chừng phải buông xuôi tất cả vì nhiều lý do, nhưng nhờ tấm chân tình ủng hộ của quý độc giả, quý cộng tác viên và chư vị Mạnh Thường Quân gần xa đã tiếp thêm động lực và hỗ trợ thêm điều kiện để Phía Trước đi tiếp con đường của mình.

Trong suốt 24 số qua, Phía Trước vẫn luôn trung thành với tiêu chí ban đầu của mình, đó là truyền tải thông điệp của Tự Do và Tuổi Trẻ. Những bài viết chọn đăng trên Phía Trước, là những bài viết hướng đến thanh niên Việt Nam, và hầu hết chính là do thanh niên gửi đến với những góc nhìn đa dạng và mới mẻ của tuổi trẻ. Phía Trước chỉ có một mong mỏi duy nhất, là được cất lên tiếng nói tự do của những người trẻ, tiếng nói của tri thức hiện đại và của lòng yêu nước, tiếng nói không bị ràng buộc bởi bất cứ điều gì ngoài trách nhiệm nói lên sự thật của người cầm bút.

Thời gian gần đây, các tên miền của Phía Trước là phiatruoc.net và phiatruoc.org lần lượt bị chính quyền Hà Nội khóa chặn, đó là một điều buồn. Một lần nữa, quyền tự do ngôn luận hiến định của công dân Việt Nam bị ngang nhiên xâm phạm. Họ có thể giải thích là Phía Trước "tuyên truyền chống phá nhà nước xã hội chủ nghĩa", "xuyên tạc các chính sách của Đảng", "bóp méo sự thật về tình hình xã hội"... Tuy nhiên, quý độc giả, những người có điều kiện cầm tờ tạp chí Phía Trước trong tay, xin hãy dùng chính những hiểu biết và năng lực phán xét của mình để nhận định về Phía Trước, và giúp Phía Trước đòi lại công bằng.

Nhưng bằng cách nào?

Hành động thiết thực hơn hết là xin hãy tiếp tay chuyển tạp chí này đến bạn bè và người quen của mình, nhất là những người trẻ. Sau nữa là, mong quý vị tích cực đóng góp bài vở cho Phía Trước. Không cần phải là một ký giả chuyên nghiệp, trong một xã hội

hiện đại, văn minh, mọi người đều có thể là một nhà báo. Ghi nhận lại những sự việc bức bối trong cuộc sống; hoặc giới thiệu về một địa điểm du lịch đáng tự hào của quê hương mình; chụp ảnh minh họa và gửi về cho Phía Trước. Xin hãy cùng nhau góp tay xây dựng một xã hội tự do thông tin, nơi mà mọi người đều có quyền nói sự thật, và biết sự thật.

Ban Biên Tập Tạp Chí Phía Trước
Tháng 6/2009

TẠP CHÍ PHÍA TRƯỚC

Web : www.phiatruoc.net

Blog : 360.yahoo.com/tapchiphiatruoc

BAN BIÊN TẬP

Bảo Trâm-Khương Duy-Thiên
Sầu-Võ Thụy Nhu-Phan Thái
Dương-Việt Quốc

THIẾT KẾ TRÌNH BÀY

Hậu Phú, Khương Duy, Tín Nghĩa

CỘNG TÁC VIÊN

Billy-Đông A-Elbi

QUẢNG CÁO

Quốc Bình-Chinh Nhân

WEBSITE

Kế Vũ

Châu Mỹ

Tap Chi Phia Truoc
PO Box 462220 Escondido, CA
92046 USA

Châu Âu, Châu Á

Tap Chi Phia Truoc 10 rue Louis Rossel
35000 Rennes FRANCE

Sự thật chưa hẳn là những gì tận mắt chứng kiến

Mục lục

Giải pháp cho Bauxite Tây Nguyên
Tan nát Làng cá bè sau ô nhiễm
Quy luật tham chiếu xã hội
Ai vi phạm pháp luật?

-Suy nghĩ quanh việc bắt luật sư Lê Công Định

Chính trị 4
-
Xã hội 12

Goodbye—Yahoo! 360°
Lỗi đi nào cho blog Việt?
Sự kiện năm xưa—Ký giả ăn mày
Giới thiệu nhân vật—Business Hoa
Hậu trường phóng viên quanh sự việc
hư cầu*

Tiêu điểm 13
-
24

Điểm tin tháng 6
Bạn có biết: Do you Google?
An ninh mạng trong việc trao đổi
thông tin trực tuyến

-Kinh nghiệm qua vụ việc bắt giữ luật sư Lê Công Định

Chuyên 25
-
mục 36

BAUXITE TÂY NGUYÊN:

ĐI TÌM GIẢI PHÁP MÔI TRƯỜNG

Những ý kiến phản biện về vấn đề môi trường đối với dự án khai thác bauxite chủ yếu bao gồm hai vấn đề: bùn đỏ và sự ô nhiễm môi trường từ bụi đỏ. Trong dự án khai thác bauxite ở Tây Nguyên, liệu có cách nào chuyển hóa bùn đỏ sang đất trồng và giảm thiểu sự ô nhiễm từ bụi đỏ không? Bài viết, với những lập luận khoa học, qua việc đánh giá về môi trường của dự án này, cho thấy Việt Nam trong tình trạng hiện nay không đủ tầm để giải quyết những hậu quả môi trường do dự án gây ra.

Giải pháp nào cho vấn đề bùn đỏ?

Bùn đỏ là chất thải của quặng thoát ra từ quá trình tinh chế quặng theo quy trình Bayer sau khi Al_2O_3 được tách ra khỏi quặng bằng phản ứng với NaOH đặc. Lượng NaOH dư thừa thường được cố gắng thu hồi nhưng không thể nào thu hồi 100% và còn lại với hàm lượng tương đối cao, tạo môi trường kiềm từ 12 độ pH trở lên.

Những hướng nghiên cứu chính trên thế giới hiện nay (tập trung chủ yếu ở Australia, Brazil) cho hay có 3 cách có thể chuyển hóa bùn đỏ thành đất trồng.

Cách thứ nhất: Phát triển hệ thực vật đệm trước khi chuyển đất thành đất trồng trọt.

Cách này không thể áp dụng đối với các chủng cây lấy gỗ hoặc công nghiệp vì hệ mao mạch trên bộ rễ của các cây sẽ bị phá hỏng ngay khi tiếp xúc với môi trường kiềm mạnh của bùn đỏ nhưng có thể áp dụng cho các hệ cây không có khả năng sinh trưởng trên môi trường độc hại, hút dần các độc tính trong đất rồi bằng phương pháp cơ học, hủy diệt hệ thực vật này để tạo môi trường cho hệ thực vật có ích cho môi trường và thu hoạch hơn. Quá trình này phải mất từ 20 đến 30 năm mới có thể tái

tạo một phần khả năng của đất. Dự án tái trồng cây ở Brazil cũng được triển khai trong rừng nhiệt đới, cắt xuống khoảng 300 ha cây mỗi năm từ năm 1979 dành một triệu USD để tái trồng rừng và cho đến nay, theo lời nhận xét của chủ dự án, vẫn là "quá sớm để nói một điều gì tốt đẹp". Với các vùng khai thác ở Queensland hay Westland ở Australia, phương thức này có thể áp dụng vì hầu hết các mỏ bauxite đều nằm sâu trong vùng rừng nhiệt đới, cách xa khu dân cư.

Đối với vùng Tây nguyên, đất đai trong vùng dự án rất gần kề với khu dân cư, trồng trọt hoặc thậm chí là khu nông trang của bà con nên việc chờ đợi lâu cho rừng tái tạo như thế là hoàn toàn không hợp lý. Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng cho rằng nếu bổ sung phân bón thì sẽ phục hồi lại dinh dưỡng cho đất. Điều này không đúng về mặt khoa học. Các loại phân đạm hoặc phân vi sinh sẽ mất tác dụng khi tiếp xúc với kiềm mạnh, phân hủy tạo thành các hợp chất khí như ammoniac, nitro oxit thì còn gây ra những thảm họa môi trường không khí không tưởng tượng nổi.

Cách thứ hai: Trung hòa độc tính của bùn đỏ.

Cách này có thể thực hiện được bằng sử dụng nước biển. Những nghiên cứu đăng trên tạp chí môi sinh về phương pháp này chỉ ra

rằng, cứ 1 khối bùn đỏ cần 2 khối nước biển để trung hòa. Độ kiềm của bùn sẽ giảm từ 12 xuống khoảng 8.5; độ pH vừa phải để lớp rễ cây có thể chịu đựng được. Theo lí giải của các nghiên cứu, sự tồn tại của một lượng lớn Ca^{2+} và Mg^{2+} trong nước biển sẽ tạo thành các hidroxit dưới dạng kết tủa, làm giảm pH của bùn. Phương pháp này được coi tối ưu đối với các dự án gần biển vì sau đó, lớp bùn sa lắng không gây nguy hiểm cho hệ sinh thái ven biển.

Có lẽ vì lí do này mà từ đầu, dự án Bauxite Tây Nguyên có ý định tạo đường dẫn đưa bùn đỏ ra bờ biển Việt Nam. Sự vận chuyển đất bỏ đi như thế sẽ khiến các tỉnh Tây Nguyên mất đất trồng trọt. Sau khai thác, cả vùng sẽ thành các vũng lầy diện rộng không có khả năng làm nông nghiệp. Đồng thời, với mật độ mưa lớn, sẽ tạo ra sự xói mòn đất, làm lộ ra lớp nền đá cứng không phù hợp với việc canh tác nông nghiệp hay trồng rừng. Áp dụng phương pháp này tại chỗ bằng việc trút xuống lớp muối khô $CaCl_2$ hay $MgCl_2$ (canxi clorua hay magie clorua) sẽ giảm được độ pH, nhưng thay thế gốc hydroxyl (OH^-) bằng gốc muối clorua sẽ khiến đất nhiễm mặn, mất khả năng trồng trọt. Điều này không khả thi với vùng đất Tây Nguyên vì chi phí cho các loại muối trên và khả năng tẩy mặn là không tưởng.

Cách thứ ba: lọc bỏ và thay thế các độc chất trong bùn đỏ.

Có thể sử dụng các phương pháp trao đổi ion để thay natri và hidroxit trong NaOH bằng kali và photphat. Phương pháp này đã cho thấy một số kết quả trong phòng thí nghiệm, nhưng chưa thể triển khai đại trà vì chi phí màng lọc và khó khăn về thời gian trao đổi. Những kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng để việc trao đổi ion hoàn tất cho 1 khối bùn đỏ, phải mất 10 ngày. Rõ ràng chưa thể áp dụng với dự án bauxite ở Tây Nguyên.

Giải quyết ô nhiễm môi trường không khí từ bụi đỏ ở Tây Nguyên

Đây là những vấn đề đã xuất hiện tại Guinea và Makavaram, Ấn Độ. Người dân ở gần hai vùng này đã mang nhiều bệnh về đường hô hấp từ khi xuất hiện dự án, khiến nổ ra nhiều cuộc biểu tình của người dân địa phương đòi dừng dự án và bồi thường thiệt hại sức khỏe. Các dự án ở Australia không gặp vấn đề này vì các điểm sản xuất nằm sâu trong rừng nhiệt đới, lớp bụi bị ngăn cách bởi thảm cây rừng, không tiếp cận tới người dân. Tuy nhiên, vào mùa mưa, các dự án này đều phải dừng lại vì lo ngại sự phát tán của một số loài vi khuẩn gây bệnh có thể phát tán theo các xe vận tải. Mặc dù nhiều luật môi trường đã được nới lỏng, nhưng chính quyền ở các vùng mỏ vẫn rất nghiêm khắc để đảm bảo chất lượng cuộc sống của người dân.

Những tác động của ô nhiễm môi trường rất dễ xảy ra tại ba tỉnh của Tây Nguyên, nơi có mật độ dân cư thuộc diện cao so với tất cả các vùng đang khai thác bauxite hiện nay trên thế giới

như có thể thấy dưới bảng so sánh dưới đây:

Việt Nam đang gặp rất nhiều vấn đề môi trường từ thành thị tới

Địa danh	Dân số	Diện tích (km ²)	Mật độ (người/km ²)
Đắc Nông	418000	6500	64
Đắc Lắc	1747000	13000	134
Lâm Đồng	1800000	9780	184
Guinea	10100000	246000	41
Makavaram, Ấn Độ	1514	8837	0.15
Queensland	4182000	1853000	2.26

(Các số liệu về dân số và diện tích được làm tròn, lấy từ website nhà nước của các vùng đất)

Đó là chưa kể lượng dân cư phân bố xung quanh lưu vực sông Đồng Nai. Dự án bauxite tại Brazil và Australia có lợi điểm là có diện tích đủ rộng để tập trung đất trước và sau khai thác. Ví dụ, ở Brazil, bùn đỏ đầu tiên được đổ vào một cái hồ tự nhiên ở gần đó ở lần đầu tiên; các lần sau thì đổ vào các hồ vừa tạo ra của lần cuốn chiếu trước. Trong khi đó, Australia xây dựng những địa điểm tập trung đất, chất thải lớn để sử dụng lại sau khi hoàn thành. Vì mọi việc đều thực hiện trong rừng, những ảnh hưởng môi trường này có thể bù đắp bởi những giá trị kinh tế đưa lại. Mặc dù vậy, mỗi dự án ở hai nước chỉ ra một triệu USD mỗi năm cho việc phục hồi môi trường, tái trồng rừng.

Lời kết

Với những biện luận như trên, Việt Nam sẽ gặp nhiều vấn đề về môi trường do quy mô khai thác và quỹ đất hạn hẹp, do mật độ dân cư cao với sự đan xen giữa khu dân cư, khu trồng trọt, nông trường và khu khai thác. Mặt khác, luật quản lí và xử phạt môi trường ở Việt nam chưa thống nhất và không có đủ chuyên gia dày dặn chuyên môn, dự án này sẽ gây ra nhiều hậu quả môi trường nghiêm trọng cho Việt nam.

nông thôn; các vùng đất, các khu công nghiệp do các dự án công nghiệp và khai khoáng chưa có giải pháp hợp lí. Chúng ta không nên có thêm một thảm họa môi trường mới, nhất là ở nơi tập trung nhiều sắc dân thiểu số với nền văn hóa đặc trưng. Những sự mất mát do dự án này sẽ không thể bù đắp được từ những lợi ích do kinh tế (nếu có) đem lại.

Đỗ Bá Thành

Các tài liệu tham khảo:

1. <http://www.planetark.org/dailynewsstory.cfm/newsid/15910/story.htm>
2. B. I. Kronberg, J. F. Couston, B. S. Filho, W. S. Fyfe, R. A. Nash, and D. Sugden, Economic Geology; December 1979; v. 74; no. 8; p. 1869-1875
3. Roger Underwood, Bauxite mining enjoys total freedom from green displeasure, Australia's e-journal of social and political debate, Wednesday, 15 August 2007
4. Taylor, G Eggleton, RA Foster, LD Tilley, DB Le Gleuher, M Morgan, CM, Australian Journal of Earth Sciences, 2008 vol.55, P5
5. N. W. Menzies, I. M. Fulton, and W. J. Morrell, Seawater Neutralization of Alkaline Bauxite Residue and Implications for Revegetation, J. Environ. Qual. 33:1877-1884 (2004).
6. Paul W. Hinds, Restoration Following Bauxite Mining In Western Australia, <http://horticulture.cfans.umn.edu/vd/h5015/99papers/hinds.htm>
7. P. Greenslade and J.D. Majer, Recolonization by Collembola of rehabilitated bauxite mines in Western Australia, Australian Journal of Ecology, 18, 385-394, 1993

TAN NÁT

LÀNG CÁ BÈ SAU Ô NHIỄM

Cách thành phố Hồ Chí Minh non trăm cây số, dưới chân cầu La Ngà bắc trên Quốc lộ 20, làng cá bè La Ngà (ấp 1, xã Phú Ngọc, huyện Định Quán, tỉnh Đồng Nai) yên bình với hàng trăm bè cá quây quần suốt gần 30 năm nay. Thế nhưng đại họa xả thải bừa bãi gây ô nhiễm môi trường giáng xuống đầu những người dân nuôi cá bè ở đây đã khiến làng cá xác xơ. Những ngày cuối tháng 06 này, chân cầu La Ngà đã không còn vẻ nhộn nhịp của làng cá ngày xưa: người vắng lặng, bè cá trống không, mái lá xơ xác... 14 tháng đêm đơn đi kiện đòi công ty xả thải bậy phải bồi thường rồi cuối cùng cũng có kết quả, nhưng những gì đòi được còn quá thấp so với những gì họ đã mất.

Cơ ác mộng cá ngáp

Vợ chồng ông Trần Phi Hùng – bà Nguyễn Thị Diễm quê ở An Giang, cách La Ngà hơn 300 cây số, dắt díu nhau lên Đồng Nai nuôi cá bè từ hơn 10 năm nay. Ruộng vườn ở miền Tây hai vợ chồng bỏ lại cho họ hàng trông trọt, 2 đứa con cho ở cùng ông bà ngoại. Cũng như vợ chồng ông Hùng, trong số hàng trăm bè cá trong làng cá La Ngà, quá nửa chủ các các bè cá tại đây đều là người vùng Đồng Tháp Mười, lặn lội về đây mưu sinh. Để nuôi cá, trước hết phải có một số vốn ban đầu để đóng bè, dựng lán trên bè làm nơi sinh hoạt. Tiền mua cá giống cũng là một khoản chi phí khá lớn, nhưng có thể mua chịu một phần. Riêng tiền cám làm thức ăn cho cá, người nuôi cá có thể

được chủ đại lý cho trả "gối đầu": thu hoạch cá rồi mới phải trả tiền.

Con sông La Ngà bắt nguồn từ cao nguyên Di Linh, chạy đến địa phận chân cầu La Ngà là đoạn sắp đổ ra hòa vào sông Đồng Nai, qua bao đời vẫn được người dân địa phương coi là một con sông có nguồn nước sạch. Nhưng đến khi những nhà máy mọc lên bên hai bờ sông, câu chuyện đã đổi khác.

Ông Hùng kể lại, mười năm gần đây, khi một số nhà máy mọc lên gần làng cá bè như nhà máy đường La Ngà, nhà máy men Mauri... cùng với việc những miệng cống nước thải chia thẳng vào nguồn nước, nước sông cũng dần bị ô nhiễm. Dân nuôi cá phải đẩy bè sang phía mạn bờ sông bên kia, tránh xa những cống xả thải.

"Mỗi năm sông có một mùa nước nổi

và một mùa nước cạn. Thường thì vào một số thời điểm trong mùa nước nổi, các nhà máy gần đó cũng xả ra một loại chất thải gì đó rất độc hại khiến cá khó chịu, tranh nhau ngóc đầu lên hộp không khí. Thế nhưng do nước chảy mạnh, nguồn độc hại cũng bị cuốn đi nhanh nên cá cũng chỉ "khó ở" một hồi chứ chưa đến nỗi bị đầu độc chết", ông Hùng thuật lại.

Nhiều năm qua, người dân ở đây đã nắm được quy luật xả thải đó, nhưng do việc ô nhiễm cũng chưa đến mức "cháy nhà chết người" nên mọi người vẫn chấp nhận cảnh "sống cùng ô nhiễm".

Chiều tối ngày 05/03/2008, vào thời điểm mực nước trên sông thấp nhất trong năm, trái với quy luật xả thải hàng năm, cống xả thải chung của công ty đường La Ngà và công ty

men Mauri bỗng dưng xả ra một loại chất thải đen ngòm, bốc mùi nồng nặc. Loại chất thải này nhanh chóng hòa vào diện tích mặt nước rộng hàng trăm mét bề ngang mặt sông. Đang mùa nước đứng, chất độc không bị dòng nước cuốn đi mà luân quần ào tới làng cá bè.

"Người nuôi cá bị tấn công trong trạng thái bị động, vì không ai ngờ bị xả thải độc vào mùa nước cạn. Thấy cá trong lồng không chỉ ngóc đầu lên, mà nháy hần lên khỏi mặt nước rồi rớt xuống chết mà không kịp giấy, biết ngay nước bị ô nhiễm chất cực độc", ông Hùng nhớ lại. Mọi người được huy động tới để đẩy những lồng cá tránh xa khu vực nước bị chất độc hòa vào, nhưng không kịp. Hơn 200 tấn cá của 27 hộ dân trong khu vực nước bị ô nhiễm bị chết trắng bụng.

Cơn chán nản chưa qua, đêm ngày 01/04/2008, "tử thần của cá" một lần nữa quay lại thăm làng cá bè. Trong lần xả thải thứ 2 này, dân làng chỉ biết khi cá đã nổi trắng bè vì công ty xả thải vào khoảng thời gian giữa đêm rạng sáng. Gần 80 tấn cá còn lại chết sạch, nhiều hộ dân trở thành trắng tay.

Mắc nợ như... dân nuôi cá bè

Sau khi hơn 50 tấn cá trị giá khoảng 1,5 tỉ của nhà chết sạch chỉ trong một đêm, anh Nguyễn Cao Long Giang, chủ một bè cá phải ngậm ngùi mang giấy tờ nhà đi thế chấp tại ngân hàng. Bán hết luôn cả đồ đạc có giá trong nhà cùng trâu bò để trả nợ, món nợ của anh đến nay vẫn "tròn tròn" một tỉ đồng. "Thành "tỉ

phú nợ", không biết "cày" đến khi nào mới trả nổi. Có muốn trốn cũng chẳng biết trốn đi chỗ nào. Lại phải đi vay mượn mấy chục triệu mua cá giống về nuôi tiếp", anh Giang nói.

Cùng cảnh ngộ, vợ chồng ông Trần Phi Hùng – bà Nguyễn Thị Diễm sau khi mất hết vốn liếng vì 30 tấn cá chết, đã phải cầm cố cả đến đất lúa ở quê mà đến nay vẫn còn thiếu các chủ nợ hơn 500 triệu đồng.

Cá chết không chỉ khiến dân nuôi cá "chết dở", mà chủ các đại lý cung cấp

Trắng tay chỉ sau một đêm, người nông dân này lại vay mượn tiền để gây lúa cá mới, mua chịu cám cho cá ăn cầm chừng

cá giống, cám nuôi cá cũng "chết chùm" theo. Bà Cổ Phú Tâm, một chủ đại lý trong vùng cho biết: "Chính tôi cũng đang khốn đốn vì dân nợ mình, mình lại nợ ngân hàng. Bây giờ lại phải tiếp tục bán chịu cám cho họ mới mong họ có tiền trả nợ dần. Cục nợ đã lớn, giờ lại phình thêm ra. Tiền lời ngân hàng mỗi tháng đã đủ chết".

Ngay sau khi cá chết trắng sông chỉ sau vài tiếng, người dân đã nhờ người đến quay phim hiện trường và mời cơ quan chức năng đến xác minh nguyên nhân sự việc. Theo kê khai của các hộ dân trong làng, vào thời điểm đó, giá trị thiệt hại của lượng cá bị chết là hơn bảy tỉ đồng.

Gian nan việc đòi đền bù

"Thủ phạm" gây cá chết cuối cùng cũng được xác định do nguyên nhân: nhà máy men Mauri và nhà máy đường La Ngà xả thải bậy. Báo cáo số 113/ BC – TNMT của Sở tài nguyên môi trường tỉnh Đồng Nai cuối tháng 04/2008 cho biết, kết quả phân tích 6 mẫu nước ở khu vực cá chết cho thấy hàm lượng ô-xi hòa tan trong nước giảm sút, "đặc biệt, các vị trí càng xa cống xả của Công ty mía đường La Ngà và Công ty men thực phẩm Mauri La Ngà thì mức độ ô nhiễm càng giảm". Báo cáo đã kết luận nguyên nhân của sự việc: "Chủ yếu là do ô nhiễm nguồn nước nghiêm trọng. Nước thải của Công ty

Ống xả thải này đã khiến hàng chục hộ gia đình phá sản chỉ sau 1 đêm

cổ phần mía đường La Ngà và Công ty men thực phẩm Mauri La Ngà chưa được xử lý đạt tiêu chuẩn quy định trước khi thải vào hồ”.

Công văn số 2905 của UBND tỉnh Đồng Nai gửi UBND huyện Định Quán vào cuối tháng 04/2008 cũng đã chỉ đạo: *"Giao chủ tịch UBND huyện chủ trì và phối hợp với các cơ quan, ban ngành liên quan kiểm tra, xác định số lượng cá chết, thống nhất mức độ thiệt hại và chi phí đền bù thiệt hại cho các hộ nuôi cá bè, đề xuất UBND tỉnh xử lý theo quy định."*

Thế nhưng hành trình đòi tiền của người dân bị thiệt hại không đơn giản như những gì giấy tờ thể hiện. Hơn nửa năm sau kể từ ngày cá chết, mới có buổi gặp gỡ đầu tiên giữa người gây chết cá và các nạn nhân. Trong lần gặp gỡ này, đại diện của hai công ty trên ráo hoảnh: **"5 tháng sau ngày cá chết, chúng tôi mới biết sự việc"**.

Hai lần gặp gỡ tiếp theo, hai bên vẫn chưa thỏa thuận được mức tiền đền bù. Không chối được việc mình đã xả thải bậy làm cá nổi trắng sông,

nhưng doanh nghiệp vẫn khẳng định quan điểm chỉ "hỗ trợ" các hộ dân có cá chết với mức 10% giá trị thiệt hại, dù các hộ dân đã tuyên bố có thể sẽ khởi kiện vụ việc ra Tòa án.

14 tháng sau ngày trắng tay, ngày 30/05 vừa qua, các hộ dân ngậm ngùi ký vào văn bản nhận tiền đền bù. Công ty men Mauri chỉ trả 1,4 tỉ đồng; công ty đường La Ngà chỉ trả 300 triệu đồng. Bị mất trắng 30 tấn cá với tổng giá trị hơn 800 triệu, nhà cửa thì đã thế chấp ở ngân hàng, suốt một năm qua còn mang món nợ hơn 500 triệu, ông Hùng rưng rưng: **"Nhận được 140 triệu tiền đền bù, chỉ đủ trả nợ lãi số tiền hơn 1 năm qua đã đi vay. Chẳng ai bảo vệ người nông dân "thấp cổ bé họng", xác định có theo kiện nữa cũng chưa chắc đã được gì mà chỉ mất công sức. Thôi thì cứ coi như chấp nhận số không may"**.

Hơn một năm sau ngày gặp đại họa, những nhà máy ven bờ sông La Ngà vẫn âm thầm xả thải bậy giết dần mòn dòng sông, giết dần mòn những bè cá, cướp nguồn sống của những

người dân làm nghề nuôi cá bè. Những ngày đầu tháng 6 vừa qua, đã có lúc hàng trăm người dân làng cá kéo đến trước cửa một số công ty xả thải bậy, căng biểu ngữ, băng rôn có nội dung phản đối việc gây ô nhiễm môi trường của những doanh nghiệp này.

Gần 30 năm sau ngày làng cá bè thành hình, sau ngày cá chết, làng cá bè nhận được **lệnh của chính quyền "phải cấm bè cách xa ống nước thải ít nhất 1km"**. Những hộ nuôi cá còn trụ lại được trong làng, nay lại phải lụm cụm kéo bè dạt đi khu vực khác, mở những lối mòn khác dẫn xuống bờ sông làm đường đi lại. Người đi qua Quốc lộ 20, ngang qua cầu La Ngà, không còn thấy một làng cá bè trù phú như ngày xưa.

Lan Phương

Làng cá bè La Ngà vắng lặng sau "đại nạn" cá chết

QUY LUẬT THAM CHIẾU XÃ HỘI:

TỪ GÓC ĐỘ TÂM LÝ, SUY NGẪM VỀ TRẬT TỰ XÃ HỘI

Trong cuộc đời của bạn, hẳn không ít lần phải nghe từ những người thân, người bạn, hay đồng nghiệp của mình câu than vãn đầy buồn xuôi trước những bất công của xã hội, kiểu "biết vậy, nhưng chẳng làm được gì đâu, một mình mình thì làm sao thay đổi được..." hay "chẳng làm được gì đâu, đành chấp nhận thôi"... Tại sao một dân tộc đã hàng nghìn năm hiên ngang đòi quyền tự chủ, quyền sống, lẽ phải trước ngoại bang lại có tâm lý nhu nhược như hiện nay?

Hiểu căn kể quy luật « tham chiếu xã hội », - một khái niệm mà nguồn gốc liên quan đến tâm lý con người có ảnh hưởng chi phối trật tự xã hội, - sẽ giúp bạn tìm thấy câu trả lời và tìm thấy cách thoát khỏi tâm lý đó.

1. Khái niệm "Tham chiếu xã hội" »

Khái niệm "Tham chiếu xã hội" là gì? Nó có ảnh hưởng như thế nào đối với hành vi của một cá nhân và hành vi của cả một cộng đồng? Trong cuộc đời con người nó bắt đầu từ khi nào? Và được biểu hiện như thế nào trong suy nghĩ và hành động của mỗi người? Hãy tham khảo những quan sát và thực nghiệm của Campos và Stenberg, để cùng hình dung về khái niệm trên.

Khi mối quan hệ mật thiết với người lớn được hình thành, trẻ sẽ luôn quanh quẩn bên mẹ hoặc bảo mẫu của mình. Trẻ đặc biệt thích chơi quanh người mà trẻ luôn gần bó, chúng ta có thể quan sát thấy trong khi chơi, khi thì trẻ nhìn ngấm tư thế đáng điệu của mẹ, khi thì lại nghe tiếng nói của mẹ. Trong lúc này, trẻ đặc biệt nhạy cảm đối với mọi phản ứng của mẹ. Từ đây, theo Campos và Stenberg(1981), hành vi "Tham chiếu xã hội" bắt đầu xuất hiện. Và mỗi khi gặp người hay một sự kiện lạ, sẽ phải lí giải sự kiện đó như thế nào, phải phản ứng đối với nó như thế nào và sẽ đưa ra quyết định gì, trẻ đều thăm dò phản ứng từ phía người lớn.

Để chứng minh cho nhận định của mình, Campos đã tiến hành thực nghiệm "Áo giác bậc thang". Cụ thể là, tác giả chuẩn bị một chiếc bàn mặt kính trong suốt, hình chữ nhật, được trang trí như hình vẽ ở trên. Như vậy, về mặt thị giác sẽ tạo nên một ảo giác về

bậc thang, trong khi đó, trên thực tế, về khía cạnh xúc giác, không hề có bậc thang, mặt bàn vẫn liền nguyên phiến. Tiếp đó, tác giả thử nghiệm trên 19 cặp mẹ-con (trẻ 12 tháng tuổi): Mẹ đứng ở một đầu bàn, con từ phía đầu bàn bên kia bò lại về phía mẹ. Dù về xúc giác thì việc bò từ đầu bàn bên này về phía mẹ là hoàn toàn có thể an tâm, nhưng thị giác lại mách bảo trẻ bậc thang là nguy hiểm, phải dừng lại. Lúc này, nhận được từ mẹ rất nhiều sắc thái biểu cảm, liệu trẻ có vượt qua được bậc thang ảo giác này không? Kết quả là, nếu gương mặt mẹ biểu hiện sắc thái hoảng sợ, có 17/19 trẻ không bò qua mặt bàn để đến với mẹ được, nhưng nếu mẹ mỉm cười, thì 15/19 trẻ có thể bò lại về phía mẹ, nếu mẹ giận dữ thì chỉ có 11% trẻ là bò qua được, gương mặt mẹ nếu có biểu hiện buồn bã thì có 32% trẻ bò được lại về phía mẹ, còn nếu gương mặt mẹ chào đón hân hoan, thì có đến 75% trẻ cảm thấy hoàn toàn yên tâm bò tới mẹ không chút do dự.

Thực nghiệm trên đã chứng tỏ rằng mọi tri giác và hành vi của con người đều là kết quả của "sự điều chỉnh mang tính xã hội". Hơn nữa việc lí giải tâm lý của người khác được bắt đầu từ khá sớm, nên trẻ đặc biệt hứng thú với việc tự mình nắm được cách điều chỉnh hành động của mình theo các trạng thái biểu cảm của người khác.

Vậy, cuối cùng, có thể định nghĩa "Tham chiếu xã hội" là hành động tham khảo ý kiến, dư luận từ phía người khác, phía xã hội

trước khi lý giải hay quyết định một điều gì đó. Hành động này được bắt đầu từ khoảng cuối thời kì nhũ nhi (9-12 tháng tuổi) và được duy trì trong suốt đời người. Nó thể hiện bản chất xã hội của con người.

Như vậy có thể thấy rằng đối với trẻ em nói riêng và con người nói chung thì hiện tượng "**tham chiếu xã hội**" là có tính quy luật không thể phủ nhận.

Tuy không dựng thành khái niệm nhưng dân gian ta có nhiều câu tục ngữ có liên quan đến vấn đề này như: "ăn trông nồi, ngồi trông hướng", "gần mực thì đen, gần đèn thì sáng", "biết thì thưa thốt, không biết thì dựa cột mà nghe",...

Cùng cộng tác nghiên cứu với Mỹ vào khoảng thập niên 80 của thế kỉ 20, Nhật Bản đã vận dụng triệt để khái niệm này, biến nó thành một trong những triết lý giáo dục của mình "giáo dục trong môi trường và bằng môi trường". Môi trường ở đây được hiểu theo hai khía cạnh: môi trường tự nhiên và môi trường xã hội. Tức là môi trường đã thành một quỹ đạo điều chỉnh hành vi của con người dù muốn hay không. Lẽ tự nhiên là rất khó có cá nhân nào đi chệch ra khỏi quỹ đạo môi trường quanh mình. Vì vậy, xây dựng một môi trường tốt thì ta có một cộng đồng tốt, ngược lại sẽ là tai họa. Ví như ở nước ta, trong chủ điểm "An toàn giao thông", các cô nuôi dạy trẻ dạy công cho trẻ học thuộc lòng "lòng đường là nơi dành cho các phương tiện giao thông đi lại như ô tô, xe máy, xe

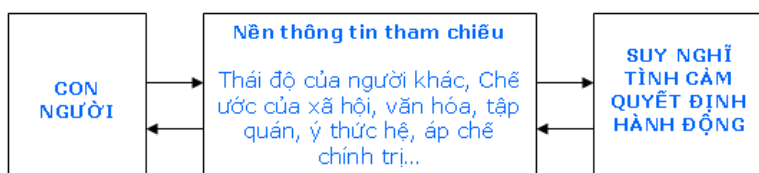
CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI |

đạp; vỉa hè là dành cho người đi bộ..." thì có trẻ ở trong lớp thì thảo với bạn bên cạnh là "hôm qua tắc đường, bố tôi đi được lên vỉa hè đấy"... Như vậy có nghĩa là bản thân những hành vi đang diễn ra hiển nhiên trong cộng đồng mới là những "bài học" có tác động sâu sắc, hơn là những điều giao giảng truyền miệng kia.

2. Trật tự xã hội qua nền thông tin tham chiếu

Chính hành động hay hiện tượng "**Tham chiếu xã hội**" này đã tạo nên trật tự trong xã hội loài người nói chung và từng cộng đồng người nhất định. Trật tự xã hội đó là phù hợp hay không còn phù hợp, cần thay đổi hay không cần thay đổi, nếu thay đổi thì phải bắt đầu từ đâu?

Khoan hãy bàn đến việc giải đáp những băn khoăn trên, có thể sơ đồ hóa hiện tượng "**Tham chiếu xã hội**" này như sau:

Như vậy có thể nói, **con người**, thông qua **thông tin tham chiếu của xã hội**, đã tạo nên chính mình (**suy nghĩ, tình cảm, quyết định và hành động**). Tiếp đó tự mình cũng là một nhân tố thuộc về xã hội đó, do đó cũng tạo nên **thông tin tham chiếu xã hội**. Nói tóm lại, ba yếu tố này trong hệ thống **tham chiếu xã hội** không ngừng ảnh hưởng lẫn nhau, kết quả là càng lúc càng làm đậm thêm cái **trật tự xã hội** đã được thiết lập. Do đó, khi muốn thay đổi trật tự xã hội đương thời, rõ ràng cần các cá nhân thức thời, tự mình trách khỏi được lực hút từ **nền thông tin tham chiếu xã hội cũ**, tạo nên **một nền thông tin tham chiếu mới**, cái nền mới này sẽ **điều chỉnh lại suy nghĩ, tình cảm, quyết định và hành động** của những người khác.

3. Về thực tại xã hội

Xã hội hiện tại đã có **một nền thông tin tham chiếu** có chiều hướng ổn định. Trong đó có rất nhiều **thông tin**, tuy nhiên chỉ xin "**trích dẫn**" một trong số đó. Có thể thông tin này không phải là những vấn đề to tát như ý thức hệ, phong tục, tập quán, văn hóa, quy tắc hay chế ước xã hội. Sự tồn tại và duy trì của nó cũng hết sức dân dã: truyền miệng, như một luật lệ bất thành văn, truyền từ người này sang người khác, từ nhà này sang nhà khác, từ ngành này sang ngành khác, từ cấp này sang cấp khác, từ thế hệ này sang thế hệ khác... không ăm ỉ (thường là chỉ nói nhỏ với nhau) nhưng vô cùng hiệu nghiệm.

Đó là thông tin tham chiếu xã hội gì vậy? Không hề xa lạ, đó là câu nói mà người ta vẫn nói với nhau "*biết vậy, nhưng chẳng làm được gì đâu, một mình mình thì làm sao thay đổi được...*". Đây là câu nói của những người ít nhiều biết

lẽ phải nhưng quyết định "chấp nhận" im lặng. Vậy là thêm một lần nữa họ lại tô đậm **thông tin**

tham chiếu xã hội này ("*chẳng làm gì được đâu*"). **Trật tự xã hội hiện hành** cũng nhờ đó mà ngày càng được củng cố. Vì chính **thông tin tham chiếu xã hội này** (có thể còn có những thông tin tham chiếu xã hội khác nữa, nhưng ở đây như đã nói chỉ xin "**trích dẫn**" ví dụ trên) đã triệt tiêu mọi ý thức và khát vọng đấu tranh vì lẽ phải. Rõ ràng đây là một **thông tin tham chiếu xã hội** mang tính tiêu cực, nó khiến cộng đồng ngày một khốn đốn, suy bại và nguy hiểm hơn là có xu hướng chấp nhận sự khốn đốn suy bại này. Hệ quả của nó là tạo nên tâm lý nô lệ và yếu hèn của cả một cộng đồng người. Nó chỉ có lợi cho một số ít những kẻ muốn duy trì quyền lực và quyền lợi trên sự phục tùng vô điều kiện của công chúng.

Vậy **thông tin tham chiếu xã hội này từ đâu mà có?**

Số 24 - Tháng 6/2009

Nó bắt đầu từ tâm lý "*trúng chọt đá*", từ "*con kiến kiện củ khoai*" chẳng?

Trước mỗi một sự việc bất công trong xã hội ta, chỉ có người trực tiếp liên quan là đấu tranh đơn phương, còn những người khác thì khoanh tay đứng nhìn. Vì sao những người không liên quan lại khoanh tay đứng nhìn? Vì một mặt họ sợ bị đe dọa, một mặt họ thiếu thông tin chân thực về sự việc. Hầu hết thông tin mà họ thu nhận đều chỉ từ phía người có quyền lực (một thủ đoạn phối hợp để dập tắt sự đấu tranh là: đe dọa và bưng bít thông tin đa chiều để cô lập phần tử có ý thức đấu tranh). Nhiều lần thất bại, người trong cuộc tự thấy là "con kiến kiện củ khoai" thật, chẳng ích gì, chẳng được gì; người ngoài cuộc tự cho thái độ khoanh tay đứng nhìn quả là một sự lựa chọn sáng suốt. Tốt hơn là im lặng, đấu tranh thì tránh đâu, *kính nhi viễn chi*. Dần dần, người ta có thói quen tin vào quyền lực và chạy theo quyền lực. Từ quyền lực để ra tiền tài, danh vọng, được người khác vâng theo và phục dịch theo (dù chưa chắc tin theo). Bất cứ một cuộc trò chuyện nào dù của mẹ con, bạn bè, đồng nghiệp liên quan đến vấn đề đấu tranh vì lẽ phải ở nước ta đều thấy một kết luận "*chẳng làm được gì đâu, đành chấp nhận thôi*".

Nó như một mạch nước ngầm đang rỉ vào từng bộ não một sự an bài nô lệ. Và chính sự đầu hàng này sẽ kéo theo nhiều cuộc đầu hàng khác, từ nhỏ đến lớn, từ gia đình đến cơ quan, từ xã đến huyện, đến tỉnh, đến trung ương và ngược lại. Vậy là mấy vị lãnh đạo cứ thế yên tâm mà yên vị từ nhiệm kì này sang nhiệm kì khác. Tình trạng này được chính nhân dân nô lệ duy trì, thay vì phá vỡ. Một khi **thông tin tham chiếu xã hội này** được thiết lập và củng cố thì cũng có nghĩa là nhân dân đang từng ngày từng giờ tự tước đi sức mạnh của mình để làm thành áo giáp dày bảo vệ các vị "quan phụ mẫu" này. Những cá nhân đi ngược lại với các vị đều bị coi là phản động.

CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI |

Các vị rất biết dùng **hiện tượng quy luật tham chiếu xã hội** để tạo nên áo giáp bảo vệ quyền lực của mình.

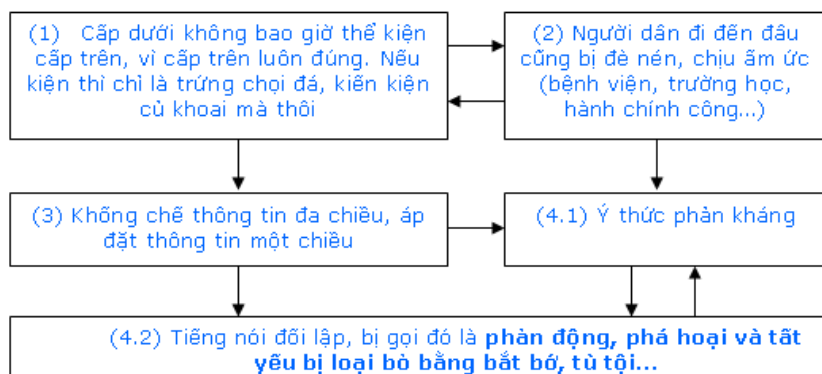
4. Quy luật tham chiếu xã hội – Gậy ông đập lưng ông

Như vậy *Quy luật tham chiếu xã hội* là một quy luật mang tính xã hội của loài người. Nếu vận dụng nó theo hướng tích cực ắt sẽ xây dựng được một xã hội tốt đẹp mà trong đó những giá trị nhân văn được kính trọng và noi theo (như xã hội Nhật Bản, Đan Mạch, Thụy Điển). Còn nếu ngược lại, các giá trị nhân văn, nhân đạo, nhân bản sẽ bị chà đạp, cái ác, cái xấu sẽ lên ngôi để điều khiển đại đa số hành vi của con người.

Hiện nay xã hội Việt Nam đang tồn tại một **nền thông tin tham chiếu xã hội tiêu cực**. Vì giới cầm quyền đã triệt để vận dụng **quy luật tham chiếu xã hội** theo hướng tiêu cực. Các việc làm cụ thể được tiến hành như sau:

Hiện nay cũng đã có những cá nhân nỗ lực thay đổi nền thông tin tham chiếu xã hội hiện hành, nhưng chưa gắn kết và chưa đồng loạt vào mọi mắt xích nên bị giới cầm quyền dễ dàng bẻ gãy với tội danh phản động, phá hoại Nhà nước. Nếu bây giờ người dân có thông tin đầy đủ, được trang bị ý thức phản kháng đúng đắn, đồng loạt xuống đường thì sự thế sẽ thế nào, cục diện sẽ ra sao? Chúng ta hẳn ai cũng mong có ngày đó?! Và chúng ta phải chuẩn bị cho ngày đó. Nếu không có sự chuẩn bị, sẽ không bao giờ có ngày đó. Sự chuẩn bị đương nhiên đòi hỏi sự hi sinh của từng cá nhân. Chính vì phải hi sinh nên sự chuẩn bị sẽ không bao giờ là bằng phẳng cả, trái lại, sẽ muôn ngàn khó khăn.

Chẳng còn cách nào khác, chúng ta cũng phải cùng tranh lấy và sử dụng thứ vũ khí *Quy luật tham chiếu xã hội* mà giới thống trị hiện nay đang dùng. Hàm ý *Gậy ông đập lưng ông* là xuất phát từ đây.

(Cấp dưới và cấp trên ở đây là hiểu theo nghĩa rộng: người dưới - người trên)

Trên nền thông tin tham chiếu này, đại đa số buộc phải nghe theo, nghĩ theo, và làm theo mặc dù có lúc không tin, dần coi đó là một trật tự hiển nhiên, góp phần củng cố nền thông tin tham chiếu đã có.

Vậy muốn thay đổi xã hội ắt hẳn phải thay đổi nền thông tin tham chiếu xã hội. Đồng thời phải can thiệp đồng loạt vào từng mắt xích từ (1), (2), (3), (4.1), (4.2).

Hoàng Sa - Biển Đông, chống tham nhũng, những người đấu tranh vì Dân chủ hoặc các nhà báo chống tham nhũng bị sách nhiễu và bắt bớ với tội danh làm lộ bí mật quốc gia, tội danh phản động, lật đổ chế độ... Giới cầm quyền đã tạo nên một **nền thông tin tham chiếu có lợi cho mình** trước đại đa số dân chúng mù thông tin và yếu tranh đấu, thì những người vì Dân chủ cần chớp thời cơ tạo ra một **nền thông tin tham chiếu có lợi cho cuộc đấu tranh vì lợi ích Dân tộc**, giúp Sự Thật được lên tiếng, giúp nhân dân tiếp cận thông tin để khơi dậy ý thức đấu

Số 24 - Tháng 6/2009

tranh cho lẽ phải. Nếu việc xây dựng nền thông tin tham chiếu có lợi bị bỏ qua, hẳn là **nền thông tin tham chiếu xã hội do giới cầm quyền gia công tạo dựng sẽ được củng cố** trong trí não vốn quen với mệnh lệnh và phục tùng của người dân hiện nay. Vì thế mà cuộc đấu tranh cho Dân chủ và các mục tiêu Dân tộc khác sẽ càng trở nên khó khăn hơn bao giờ hết.

Nói cho cùng, do thể hiện bản chất xã hội của loài người nên *Quy luật tham chiếu xã hội* đã minh chứng cho sự tiến hóa của loài người. Có quy luật này, xã hội con người mới được hình thành, duy trì và phát triển. Nhưng ở những thời điểm nhất định nó lại giống như một trở lực ngăn cản những cách tân. Tuy vậy nhân loại cũng đã từng chứng kiến và thấm thía rằng không một tiền lệ (thông tin tham chiếu xã hội cũ) nào lại không bắt đầu từ những ngoại lệ (thông tin tham chiếu xã hội mới). Và có lẽ vì thế đây là một vũ khí tâm lý mà lực lượng nào, không kể phi nghĩa hay chính nghĩa cũng muốn nắm lấy để thực hiện mục đích của mình, bởi nó quyết định sự thành bại.

Văn Anh Thư

Tham khảo:

1. 発達心理学—言葉の獲得と教育 内田伸子—Iwanami Textbooks
2. http://images.google.co.jp/imgres?imgurl=http://www.spiritlakeconsulting.com/SLC/sharedphotos/Julia-4.jpg&imgrefurl=http://www.spiritlakeconsulting.com/SLC/sharedfiles/library/devpsych/infant-soc3.htm&usq=__zSM9R5VpB1G2M8kRw6pi-2PhJtw=&h=256&w=280&sz=8&hl=ja&start=17&um=1&tbnid=28cWjb_E--mIZM:&tbnh=104&tbnw=114&prev=/images%3Fq%3DDEVELOPMENTAL%2BPSYCHOLOGY-%2BSpirit%2BLake%2BConsulting,%2BInc%26hl%3Dja%26lr%3D%26sa%3DG%26um%3D
3. Có lẽ khái niệm Tham chiếu xã hội (social referencing – 社会的参照) mà tôi phỏng dịch có liên quan đến khái niệm Đối xứng thông tin được đề cập trong bài viết “Người dân phải được tự do thông tin” của Nguyễn Trang Nhung, đăng trên BBC Việt ngữ ngày 08/10/2007

AI VI PHẠM PHÁP LUẬT?

Suy nghĩ quanh việc bắt luật sư Lê Công Định

Những ngày vừa qua các thông tin luật sư Lê Công Định và Trần Huỳnh Duy Thúc (tức Trần Đông Chấn) bị "bắt khẩn cấp" đã gây nhiều xôn xao trong dư luận cả trong và ngoài nước. Các tổ chức nhân quyền quốc tế, kể cả Chính phủ Hoa Kỳ đều lên tiếng phản đối vụ bắt giữ luật sư Lê Công Định. Nhà nước Việt Nam ngày càng tỏ ra thiếu khả năng đối thoại và thậm chí, không có lòng bao dung để tìm hiểu và chấp nhận những ý kiến khác biệt nhằm xây dựng đất nước như Điều 53 của Hiến pháp năm 1992 đã quy định.

Lại Là Điều 88 Luật Hình Sự

Nhà nước Việt Nam bất ngờ và hoảng sợ trước tình hình ngày càng có nhiều trí thức trẻ ý thức rõ tình hình phát triển của đất nước, đòi hỏi sự thay đổi chính trị. Đồng thời, nhiều bạn trẻ trong nước khước từ vai trò lãnh đạo độc quyền của Đảng Cộng Sản và yêu cầu sự đổi khác để có đa nguyên, đa đảng, tự do ngôn luận, tự do bày tỏ quan điểm và những điều căn bản khác của một công dân. Đó cũng là những điều mà nhiều trí thức trẻ yêu nước như luật sư Lê Thị Công Nhân, luật sư Nguyễn Văn Đài, luật sư Lê Quốc Quân, Trần Huỳnh Duy Thúc và luật sư Lê Công Định bản khoăn, trăn trở. Họ đã viết và nói lên suy nghĩ về vận mệnh quốc gia trên tinh thần thượng tôn pháp luật.

Trong quá khứ và cho đến hiện tại, công cụ để Nhà nước Việt Nam kết án một nhân vật đối kháng nào đó là Điều 88 Luật Hình sự - "con đường mòn" thường được dùng để tước đi quyền công dân và tự do của họ, dù nó hiển nhiên đi ngược lại Hiến pháp và Công ước Quốc tế về Quyền Dân sự và Chính trị đã được Nhà nước phê chuẩn năm 1966 và có hiệu lực từ năm 1976. Hầu hết tất cả các nhà bất đồng chính kiến trong nước hiện nay đều bị nhà nước quy những tội danh rất mơ hồ, không có trên thực tế và không có cơ sở pháp lý. Từ Linh mục Nguyễn Văn Lý, Phạm Thanh Nghiên, Nguyễn Hoàng Hải (blogger Điều Cày) cho đến Trần Huỳnh Duy Thúc đều có những bản án tương tự.

"Con đường mòn Điều 88 Luật Hình sự" dường như đã quá quen

thuộc trong các phiên tòa xét xử những tiếng nói đối lập trong nhiều năm gần đây. Không những nó đã hủy hoại niềm tin của người dân đối với chính quyền mà còn ảnh hưởng trực tiếp đến sự thăng tiến của đất nước. Quan trọng hơn hết, Điều 88 Luật Hình sự đã không ngăn nổi những con người đấu tranh cho chính nghĩa và dám nói lên sự thật.

Ai "Sống và Làm Việc Theo Hiến Pháp và Pháp Luật"?

Thật là một cú sốc mạnh khi luật sư Lê Công Định, được đánh giá là điểm đậm, một người luôn quan tâm đến những trăn trở của dân tộc, quan tâm đến công lý, lẽ phải của xã hội và lợi ích chính đáng của người dân bị xem là có tội. Một người "sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật", trước sau đều có nhiều sự đồng thuận của cộng đồng trong nước và quốc tế về những hiện trạng thực tế của xã hội Việt Nam xuống cấp lại bị Nhà nước quy là "chống phá nhà nước". Những lời buộc tội từ Bộ Công An đều dựa trên những bài viết của luật sư Lê Công Định do Trung tâm Điện toán-Truyền số liệu Khu vực II cung cấp.

Có thể thấy rằng Nhà nước đã vi hiến Điều 73, quyền đảm bảo bí mật thư tín, điện tín của công dân; và Điều 146, quy định rõ ràng các văn bản lập pháp, như trường hợp luật Hình sự Việt Nam và các văn bản lập quy đều phải phù hợp với Hiến pháp.

Ba phút video quay cảnh luật sư Lê Công Định nhận tội do cơ quan an ninh điều tra cung cấp ngày 18 tháng 6 vẫn không thuyết phục

được thế giới. Nhiều báo chí nước ngoài vẫn cho đây là một "kịch bản", được dàn dựng và phối hợp với báo chí truyền thông trong nước thành một chiến dịch chống lại luật sư Định. Các lãnh đạo của khối European Union vẫn quan ngại về việc luật sư Định không được tư vấn pháp lý, kêu gọi chính phủ Việt Nam nhanh chóng thả luật sư và tất cả những người bị đồng chính kiến hiện vẫn còn bị giam giữ trong các trại tù trên toàn quốc.

Mỗi cá nhân đều có một ước mơ

Thật sự trong thâm tâm của luật sư Lê Công Định, Trần Huỳnh Duy Thúc và các nhà đối lập khác cũng chỉ là một ước mơ: Việt Nam thật sự có tự do dân chủ, có đa nguyên và có sự tôn trọng nhân quyền. Ước mơ của luật sư Lê Công Định cũng giống như ước mơ của hàng triệu người Việt Nam khác đang sinh sống trên chính quê hương mình. Điều ấy có gì là phạm pháp?

Một Nhà nước không coi trọng Hiến pháp và thượng tôn pháp luật có đáng để các công dân noi gương theo? Khẩu hiệu "Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật" trong nhiều năm qua đã không giúp Việt Nam hướng đến một xã hội dân chủ, công bằng và văn minh. Mà ngược lại, những hành động thô bạo vừa qua của Nhà nước đã đi ngược lại sự tiến hóa của lịch sử nhân loại.

Võ Thụy Nhu

Báo Chí Việt Nam

Goodbye Yahoo!360°

**Hậu trường phóng viên quanh
sự việc hư cầu "Cựu bí thư
Bình Dương bàn chuyện chạy
tội vụ PCI"**

**Business Hoa, 18 tuổi,
chỉ quan tâm đến...**

**Sự kiện năm xưa :
'Ký giả xuống đường đi ăn mày'**

Lỗi đi nào cho blog Việt ?

Thông tin chính thức

đóng cửa Yahoo! 360 vào ngày 13 tháng 7 sắp tới đã làm nhiều giới bloggers nuôi tiếc trong những ngày qua, đặc biệt các bloggers Việt Nam. Yahoo! 360 đã trở thành trang mạng hữu hiệu dùng để chia sẻ những suy nghĩ, cảm nhận về cuộc sống cá nhân và xã hội từ nhiều năm qua. Trang blog còn đóng vai trò truyền tải thông tin đa chiều mang lại nhiều tiếng nói độc lập và hoạt động ngoài phạm vi khuôn khổ của Nhà nước. Sự ra đi của Yahoo! 360 hẳn là một thất vọng lớn song sự thành công của nó đã làm nền tảng căn bản cho sự tự do thông tin, tự do ngôn luận cho người dân tại Việt Nam.

Goodbye! YAHOO! 360° BETA

Những ngày đầu và sự phát triển

Từ những ngày đầu mới thành lập, Yahoo! 360 đã nhận được nhiều sự ủng hộ từ nhiều lứa tuổi, nhiều tầng lớp xã hội tại Việt Nam. Những chức năng thú vị, giao diện đơn giản và dễ sử dụng, kèm theo Yahoo! Mail và Yahoo! Messenger dùng để chat trực tiếp đã thêm phần thu hút. Hệ thống "network" của Yahoo! 360 tạo điều kiện cho người sử dụng dễ thiết lập mối quan hệ mới, tìm kiếm bạn bè cũ từ blog của người khác; và cứ thế, trang blog cá nhân nhanh chóng trở thành một phần không thể thiếu trong đời sống thường nhật của nhiều người Việt.

Phong trào sử dụng Y!360 đã bùng nổ mạnh mẽ với con số lên đến hàng triệu bloggers, đã được VnExpress.net bình chọn một trong tám sự kiện công nghệ thông tin đáng chú ý nhất năm 2006. Ngay cả ban quản trị Yahoo! Southeast Asia cũng khó lý giải cho sự thành công ngoài sức tưởng tượng của sản phẩm này tại Việt Nam. Không chỉ dành riêng để viết nhật ký, Y!360 còn có sự tham gia của nhiều ngôi sao diễn viên, ca sĩ tên tuổi, đến cả nhà báo và các báo chí cũng dùng để giao lưu trực tiếp với bạn đọc. Sự ra đời của Y!360 cho thấy blog không chỉ đơn thuần là một thể giới ảo để thể hiện cái "tôi" của bản thân, blog đã hiện đại hóa kỹ nghệ thông tin của thế kỷ

21, cập nhật tin tức không thể có trên báo chí chính thức trong nước và bày tỏ tâm tư tình cảm về nhiều vấn đề xã hội liên quan đến chính trị, tham nhũng, kinh tế, giáo dục...

Thông tin đa chiều, kẻ thù của độc tài

Nếu như hơn 700 tờ báo và các đài truyền thông tại Việt Nam bị Nhà nước trực tiếp kiểm soát thì những bloggers đã dùng Y!360 để viết lên suy nghĩ của mình, như một hình thức **bày tỏ ý kiến công khai và tự do** – một trong những quyền tự nhiên của mỗi con người và được điều 69 Hiến Pháp đề cao (1) nhưng bị chính quyền "cướp đi".

Những tiếng nói độc lập về các vấn đề chính trị, xã hội... xuất hiện càng nhiều. Hiện tượng blog chia sẻ những thông tin được cho là "cấm kỵ" ngày càng trở nên phổ biến. Điển hình: Thông tấn xã Vàng Anh, Điếu Cày, Trần Đông Chấn, đạo diễn Song Chi, Nguyễn Tiến Trung, Osin, Change We Need, v.v. Những entry của các bloggers này không những khắc họa mặt trái của "xã hội công bằng, văn minh" được chính quyền Việt Nam tô vẽ, mà họ đòi Công Lý, Dân Chủ phải được thực hiện trên đất nước **này**: vấn đề tham nhũng FDI, vụ kiện đất Giá xứ Thái Hà, dự án Bauxite Tây Nguyên... Họ đã dùng blog kêu gọi chống

Trung Quốc và gần đây đã mãnh liệt bày tỏ lòng yêu nước với những bài viết lên tiếng dành lại chủ quyền Hoàng Sa-Trường Sa.

Blog theo chức năng tự nhiên của nó- rất tự do, rất tự nhiên, không bị gò ép, khuôn khổ, và đặc biệt, không phải theo "lề phải" như báo chí trong nước,- đã thành phương tiện truyền thông chân chính. Những suy nghĩ và nhìn nhận của các *bloggers* nêu trên đã mở ra những cách nhìn mới cho người đọc Việt Nam vốn chán nản với cách viết một chiều của truyền thông chính thống. Và điều này đã được chứng minh bằng những *page view* và *comments* trên từng trang *blogs* của họ.

Tại những nước phát triển trên thế giới, luồng thông tin tự do đa chiều gần như bắt buộc phải có để phục vụ lợi ích chính đáng của công dân. Nhưng riêng tại Việt Nam, sự phát triển của các trang *blog* giờ đây đang bị Nhà nước mạnh tay kiểm soát nhằm ngăn chặn những thông tin đối lập. Nếu trước đây người dân trong nước có tỷ lệ mù chữ rất cao vì điều kiện khó khăn thì ngày nay, "bức màn đen" của Nhà nước đã nâng cao tỷ lệ *mù thông tin* của hơn 80 triệu dân số lên đến mức báo động.

Điều chính quyền lo sợ không phải cá nhân tự do phát biểu ý kiến của mình trên *blog* cá nhân. Mà là sự *lấy lan* của thông tin bất lợi cho quyền lực của họ, do sự liên kết của các *blog*. Nhà nước đã nỗ lực và bằng mọi cách bóp nghẹt luồng thông tin đa dạng của các *bloggers* và những người yêu sự thật.

Nhà báo tự do Nguyễn Hoàng Hải biết đến với bút hiệu *blogger* Điều Cày đã bị chính quyền bắt giam là điển hình của những tiếng nói yêu nước chân thật. *Blogger* Trần Đông Chấn (Trần Huỳnh Duy Thức) và luật sư Lê Công Định gần đây bị Bộ Công An quy là "*chống phá nhà nước theo Điều 88 Bộ Luật hình sự*" là biểu hiện của sự phản dân chủ của Nhà nước Việt Nam.

Về phương diện luật pháp, tháng 10 năm 2008, Bộ Thông Tin-Truyền Thông đã ra quy định quản lý thông tin trên *internet* và *blog* cá nhân với sự theo dõi, giám sát chặt chẽ của Cục Quản Lý Phát Thanh, Truyền Hình và Thông Tin Điện Tử. Gay gắt và nghiêm ngặt hơn, Nhà nước đã ban hành Thông Tư 07 vào tháng 12 năm 2008 vừa qua, chính thức quy định rõ ràng những điều lệ nhằm kiểm soát hoạt động và nội dung của các *bloggers*. Vấn đề là không ai có thể trả lời *thế nào là thông tin vi phạm pháp luật*, Thông tư 07 cũng không định nghĩa điều này. Do đó, nhiều nhận xét cho rằng nhà cầm quyền dùng Thông Tư 07 để gây khó khăn, bịt miệng và bắt bớ những tiếng nói đối lập, chỉ trích cái sai của Nhà nước. Ông Thứ Trưởng Bộ Thông Tin-Truyền Thông khẳng định rõ với báo chí trong nước, rằng thông tin điện tử là lĩnh vực "*mới mẻ, nhạy cảm, không thể buông lỏng quản lý*" (2).

Sự kiểm duyệt này là một việc làm đi ngược lại sự tiến hóa trong nền kỹ nghệ văn minh hiện đại, với sự phát triển của xã hội và kinh tế Đất nước. "*Thông tin trên báo chí phải xuất phát từ cái tâm trong sáng của nhà báo vì lợi ích của quốc gia dân tộc, vì quyền lợi chính đáng của nhân dân...*"(3), Thủ Tướng Nguyễn Tấn Dũng phát biểu nhân Ngày Báo chí Việt Nam. Muốn thông tin

"trong sáng" "phục vụ cho lợi ích quốc gia" như lời Thủ Tướng thì trước hết nó phải được "tự do", một thông tin "bị kiểm duyệt" và "định hướng" thì dễ bị "méo mó". Quyền lợi chính đáng của quốc gia, nhân dân luôn đi đôi với tự do và một đất nước phát triển cần phải có tự do!.

Sự phát triển tự nhiên của con người là hướng đến cái Thật và cái Đẹp, nên dù có các quy định trên, các *bloggers*, bằng cách này hay cách khác, vẫn **tìm đến sự thật và nói lên sự thật**. Theo thời gian, chúng ta càng thấy nhiều những trang *blog* có tiếng nói dân chủ và đòi hỏi dân chủ. Đó là những gì mà Nhà nước đang lo sợ và người dân Việt Nam mong muốn.

Yahoo!360 chính thức ra đi

Y!360 đóng một vai trò lớn như thế trong đời sống trao đổi thông tin của *bloggers* Việt trong nhiều năm nên hiển nhiên phải từ bỏ *Y!360* là một điều khó khăn đối với cộng đồng này, một sự tiếc nuối thật sự. Cùng vì thế mà dù tuyên bố chính thức đóng cửa của *Y!360* đã được loan báo từ mấy tháng nay nhưng phần lớn các *blogger* Việt vẫn còn chần chừ chưa muốn ra đi.

Giới *bloggers* trẻ mất đi một sân chơi, một không gian trao đổi thông tin tự do nhưng liệu có vì thế mà Việt Nam sẽ mất đi những luồng thông tin đa chiều cần thiết cho sự phản biện xã hội? Việc các *bloggers* Việt râm ran kéo nhau lên các trang mạng xã hội khác đã cho thấy sẽ không có điều đó. *Y!360* đã đặt một nền tảng căn bản đầu tiên để những người trong nước có thể viết lên những suy nghĩ và cảm nhận của chính bản thân mình về các đề tài xã hội. Và điều này không dừng lại khi *Y!360* biến mất.

Y!360 được thay thế bằng *Y!360 Plus* nhưng đã không đạt những dấu ấn và ủng hộ tương tự như lúc ban đầu. Nhiều giới quan sát nhận định rằng vì phía sau *Y!360 Plus* có các văn bản ràng buộc của Nhà nước nên nhiều *bloggers* đã từ chối tham gia.

Nhiều *bloggers* đã bắt đầu "dọn nhà" sang những trang mạng xã hội khác như *Facebook*, *Twitter*, *MySpace*, *Multiply*, *WorldPress*, *BlogSpot*, v.v. Và các mạng xã hội này hoàn toàn nằm ngoài khả năng kiểm duyệt của chính quyền.

Hiện tại, cộng đồng *bloggers* của *Y!360* đang đếm ngược từng ngày tồn tại của mái nhà này. Những *blast* lơ lửng với dòng chữ như "*Goodbye Y!360*" hay "*Cảm ơn Y!360 đã cho mình quyền được nói, và nói một cách trung thực!*" hình như đã quá quen thuộc. Tương lai sẽ còn nhiều người quan tâm đến tự do ngôn luận, tự do báo chí...Và sẽ còn nhiều người sẵn sàng dẫn thân để bảo vệ quyền được **NÓI**, và nói **SỰ THẬT**. Liệu Nhà nước Việt Nam có thể kiểm soát và "gõ cửa" để thăm từng *blogger* được không?

Võ Thụy Nhu

<http://vbgppl.moj.gov.vn/law/>

vi/2001_to_2010/2001/200112/200201070011

<http://www.rfa.org/vietnamese/vietnam/xa-hoi/Viet-bloggers-opinions-over-new-decree-aimed-at-controlling-blogs-content-TGiao-10102008112953.html>

<http://www.vietnamnet.vn/chinhtri/2009/06/853516/>

Lỗi đi nào cho blog Việt ?

Đầu tháng 7/2009, Yahoo!360 đóng cửa, một sự thật mà bloggers Việt hơn một năm qua vẫn hy vọng không xảy ra. Có những người quyết định không chơi blog nữa, nhưng từ mấy tháng nay, hầu như đâu đâu cũng "râm ran" bàn tán việc "chuyển nhà" sang nơi khác. Cộng đồng bloggers Việt đang phân tán trên nhiều mạng xã hội khác. Đâu sẽ là nơi "trú ngụ" hấp dẫn nhất của cộng đồng này?

Bloggers Việt thời sụp đổ của "đế chế" Yahoo! 360:

Khỏi phải nói về sự thống trị *blog* của Yahoo! 360, sản phẩm trang cá nhân nổi bật nhất tại Việt Nam trong suốt gần 4 năm ngự trị trên "ngai vàng". Riêng tại thị trường này, Yahoo! 360 đặc biệt thành công khi sử dụng chiến lược ăn theo Yahoo! Messenger, kéo một lượng người tiêu dùng khổng lồ vốn chỉ quen xài Yahoo như một phương tiện liên lạc *online* chủ yếu. Tuy có rất nhiều mạng xã hội hoàn thiện hơn về kĩ thuật và giao diện, nhưng điểm mấu chốt nhất không nằm ở sản phẩm mà chính là sự kết nối. Do vậy, tuy đã có tin đồn rầm rộ về việc đóng cửa Yahoo! 360 từ khá lâu, cũng như sự thật nó liên tục gặp sự cố kĩ thuật khi sử dụng do không được nâng cấp vì bị các nhà đầu tư lãng quên, các *blogger* Việt vẫn nuôi hy vọng Yahoo sẽ giữ lại "ngôi nhà chung" đã trở nên quá quen thuộc với họ.

Thực tế, Yahoo! 360 là sản phẩm thành công tại Việt Nam nhưng nó lại thất bại trên thị trường thế giới khi bị các mạng xã hội khác chiếm lĩnh vị thế nhờ sự hoàn thiện hơn hẳn về kĩ thuật. Cho nên tiếng nói của các *blogger* Việt không đủ sức làm lay động các nhà quản trị Yahoo cách họ đến nửa vòng trái đất. Khi Yahoo tuyên bố chính thức về việc khai tử *blog* và đặt hẳn trang đếm ngược để nhắc nhở về ngày giờ "ra đi", các *blogger* mới thật sự không còn hy vọng níu kéo. Thật ra, Yahoo đã có ý định dừng hoạt động cho *blog* từ lâu nhưng họ vẫn loay hoay nghiên cứu về những sản phẩm thay thế để giữ chân các *blogger* và thu hút thêm người dùng tại các thị trường mà họ đang thất thế. Thế nên mới có việc hàng loạt những tin đồn về sự ra đời của Mash, rồi thông tin là Yahoo! 360 ở Trung Quốc sẽ là phiên bản thế chỗ Yahoo! 360 tại Việt Nam..., khiến các *blogger* quay cuồng không ít.

Tuy vẫn còn luyến tiếc nhưng cư dân mạng đã dần quen với sự thật và đang loay hoay tìm "ngôi nhà mới" cho mình. Các nhà kĩ thuật thì tìm kiếm phương pháp để chuyển toàn bộ dữ liệu về những trang *blog* mới, *blogger* thì thăm dò ý kiến bạn bè để "chuyển nhà" chung, các nhà đầu tư thì tung ra hàng loạt mạng xã hội khác nhau hy vọng "chiếm được ngôi vua"... Thời kì *blog* tại Việt Nam đang dần bước vào giai đoạn thay đổi quan

trọng.

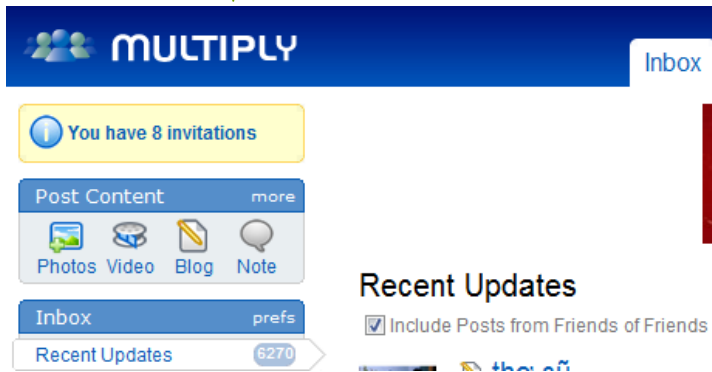
Điểm danh những gương mặt tiềm năng trong top đầu của đường đua giành ngôi vị

Như đã nói, sự thành công của mạng xã hội phụ thuộc chủ yếu vào sự kết nối. Nhưng trong thời kì "loạn lạc" và hoang mang tìm "nhà mới" thì dịch vụ nào vừa đáp ứng nhu cầu trên vừa đưa ra sản phẩm hoàn thiện nhất sẽ chiếm được vị trí dẫn đầu.

Yahoo! 360plus, sản phẩm thay thế mà Yahoo tung ra nhằm níu giữ các *blogger* đã chính thức trình làng. Đặc điểm của Y! 360plus là sử dụng hoàn toàn bằng tiếng Việt, vẫn giữ nguyên các dịch vụ cơ bản của Y! 360 và có phần nâng cấp hơn, khả năng *add friends* lên đến 1000 người (thay vì 300 người như trước đây), cho phép người dùng *upload* ảnh trực tiếp vào entry mà không cần thông qua trang web trung gian như *photobucket* hay *photostream* như Y! 360... Sản phẩm mới hứa hẹn sẽ kéo được một số lượng khách hàng trung thành nếu nó tiếp tục được chăm chút đầu tư hơn nữa.

Tuy nhiên, phần đông các *hot blogger* và *blogger* chuyên nghiệp lại không chọn Yahoo! 360plus để "xây nhà mới".

Trước đây *Yahoo! 360* thành công cũng vì nguyên nhân là các mạng xã hội khác chưa được người Việt biết đến nhiều, thị phần cho các đối thủ cạnh tranh gần như không có. Nhưng tình thế đã thay đổi khi các *blogger* hiện nay đã tiếp cận nhiều hơn với thế giới, họ muốn kết nối rộng hơn nữa không chỉ trong cộng đồng người Việt Nam hay Việt kiều mà còn là bạn bè trên khắp 5 châu.

Hot blogger cũng đóng 1 vai trò quan trọng trong việc thu hút các *blogger* khác quyết định chuyển nhà theo mình. Và mạng xã hội **Multiply** lại may mắn được nhiều *blogger* Việt lựa chọn vì lý do đó. Với giao diện và tính năng gần giống nhất với *Yahoo! 360*, một lượng lớn các *hot blogger* là nhà báo thuộc mảng giải trí, văn hoá văn nghệ đã kéo về đây, dẫn theo hàng loạt *blogger* thích cập nhật hình ảnh và thông tin nóng hổi nhất của các sao mà chỉ công bố trên trang cá nhân của những nhà báo này. *Multiply* còn ăn điểm hơn do đã khá hoàn thiện trong khi *Yahoo! 360plus* vẫn còn đang tiếp tục thay đổi cho phù hợp nhu cầu người dùng.

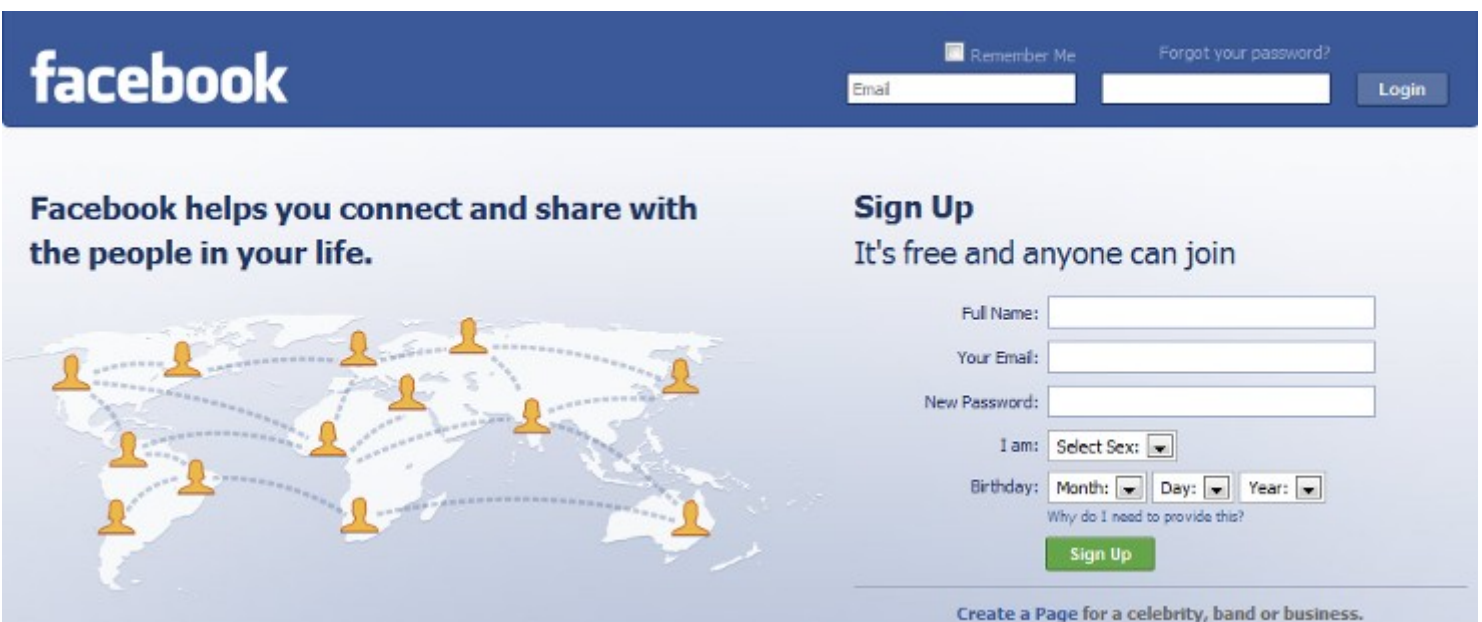
Nếu *blogger* là người bận rộn không thường xuyên viết *entry* nhưng vẫn muốn *update* tình hình của mình và mọi người thì lựa chọn số 1 chính là **Twitter**. Sản phẩm này khá thành công và đang được ưu chuộng tại Mỹ, đặc biệt nó được hàng loạt các *super-star* sử dụng như một phương tiện liên lạc với hàng triệu *fan* trên thế giới. Còn gì tuyệt hơn khi bạn luôn *keep in touch* với Mariah Carey và nghe thông báo về *album* mới sắp phát hành, hay cảm giác đang cùng Miley Cyrus tâm sự chuyện tình cảm úp mở với bộ ba nhà Jonas... Tuyệt hơn nữa, sản phẩm này cho phép người dùng kết nối chỉ cần thông qua điện thoại di động, nghĩa là chẳng cần bạn phải có *laptop* hay thường xuyên ngồi máy tính mới có thể *update* và "*twit*"

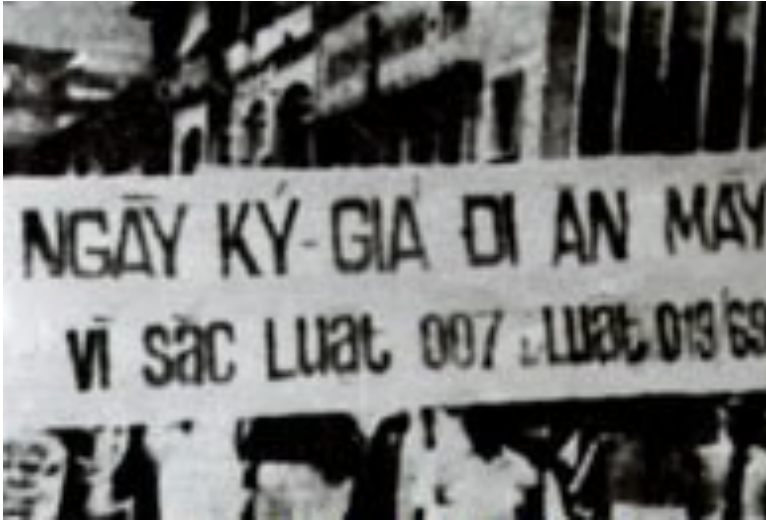
với mọi người.

Tuy nhiên, thành công nhất và được sử dụng nhiều nhất trong cộng đồng cư dân mạng hiện nay tại Việt Nam lại chính là **Facebook**. Sản phẩm này là sự kết hợp giữa *Yahoo! 360* và *Twitter*, nghĩa là vẫn có khả năng viết *blog* còn tính kết nối thì trên cả tuyệt vời. Điểm đặc biệt của *Facebook* chính là hệ thống hoàn toàn công khai, việc bạn *comment* ở bất cứ đâu sẽ hiện ra ngay trên trang của bạn. Hay việc bất cứ người nào trong *friendlist* *comment* cho nhau thì bạn đều dễ dàng biết được khi *check home*. Chính sự hữu dụng này khiến cho số bạn bè và khả năng kết nối trở nên không giới hạn. Ngoài ra, điểm thú vị thu hút *blogger* của *Facebook* chính là những *application*, nhất là *game*. Có đến 34% số người được hỏi trả lời rằng lý do chính để họ chọn *Facebook* chỉ là để chơi *game* (theo thống kê của tạp chí *Newsdaily*). Có lẽ người tạo ra *Facebook* là người trẻ (giám đốc điều hành, Mark Zuckerberg, mới chỉ 24 tuổi) nên họ hoàn toàn hiểu được người trẻ cần gì và muốn gì. Liên tục thay đổi, liên tục nâng cấp và luôn hỏi ý kiến khách hàng khi muốn tạo ra những đổi mới, thành công của *Facebook* chính là biết trân trọng khách hàng chứ không độc đoán như những gì *Yahoo* từng làm với *blog 360*, để rồi dẫn đến thất bại rất đáng tiếc của trang cá nhân này. Đến mức mà năm 2006, *Yahoo* đã từng ra lời đề nghị mua lại *Facebook* với giá 1 tỉ USD.

Rất nhiều mạng xã hội đang chia nhau thị phần tại thị trường mới đầy tiềm năng, nhưng thời kì này vẫn đang là giai đoạn định hướng ban đầu cho các *blogger* Việt. Sự phân định thắng thua trên đường đua đầy quyết liệt vẫn còn là dấu hỏi cho tương lai.

Gia Khanh

Sự kiện năm xưa

Ký giả xuống đường đi ăn mày

Từ khi xuất hiện, báo chí luôn đóng một vai trò quan trọng đối với đời sống con người, được ví như quyền lực thứ tư. Cũng vì thế, thời nào chính quyền cũng rất gồm báo chí, những ông quan nếu không khéo léo nhiều khi bị báo phanh phui đời tư như chơi. Ví như chuyện báo chí Miền Nam trước năm 1975 phanh phui ông Nguyễn Tấn Đồi khi ấy đang phụ trách Ngân Hàng Quốc Gia Việt Nam làm thế nào để bị lạm phát, chỉ trích "kiếm ước song hành", "để tiền mất giá", thậm chí cả đời tư của ông, nói rằng ông xuất thân từ đồng rác v.v.

Liên quan đến báo chí miền Nam trước 1975, có một sự kiện vào những thập niên bảy mươi đã làm rung động cả chính quyền Việt Nam Cộng Hòa: các nhà báo, ký giả xuống đường để chống lại Luật 007 mà tổng thống Nguyễn Văn Thiệu ban hành nhằm hạn chế báo chí. TCPT xin gửi đến bạn đọc bài tổng hợp sơ lược thông tin từ Wikipedia với hi vọng cung cấp cho các bạn một cái nhìn toàn diện nhưng ngắn gọn về sự kiện này.

Tình hình lịch sử

Vào năm 1972, trước những phá rối kích động của nhiều phần tử đối lập len vào giới báo chí, chính quyền Nguyễn Văn Thiệu đã cho áp dụng Sắc Luật 007, dùng "bàn tay sắt" đối với giới báo chí. Theo điều luật này, nhiều tờ báo bị đóng cửa, chủ báo bị phạt, bị tịch thu tiền ký quỹ, một số người còn bị tù. Có khoảng 70% người làm báo bị thất nghiệp. Trước tình hình đó, các nghiệp đoàn ký giả ở Sài Gòn đã tập hợp lại để tìm ra một biện pháp nhằm cứu nguy cho báo chí.

Tổ chức và Chuẩn bị

Ngày 8 tháng 9 năm 1974, một cuộc họp liên tịch đã được Hội Chủ Báo tổ chức, với ba Đoàn Thể Ký Giả tham dự là: Nghiệp đoàn ký giả Nam Việt, Hội ái hữu ký giả Việt Nam và Nghiệp đoàn ký giả Việt Nam. Cuộc họp đã bầu ra Ủy ban đấu tranh đòi tự do báo chí do ông Nguyễn Văn Bình, dân biểu đối lập, đại diện báo Đại dân tộc làm chủ tịch. Nhiệm vụ trước hết của Ủy ban này là chống lại việc thi hành luật 007.

Hình thức đấu tranh "ký giả xuống đường đi ăn mày" được thống nhất. Các đại diện của ban tổ chức gồm có: Nguyễn Kiên Giang (chủ tịch Nghiệp đoàn Nam Việt), Tô Văn, Phi Vân của đoàn ký giả Nam Việt; nhà báo Văn Mại (cựu tổng thư ký tòa soạn báo Buổi Sáng), Lý Bình Hiệp, Trần Kim Uẩn của Hội ái hữu ký giả Việt Nam; Thái Thương Hoàng, Thái Dương, Tô Ngọc của Nghiệp đoàn ký giả. Trong đó, các thành viên Văn Mại, Đoàn Hùng, Ái Lan, Ninh Anh lo chuyện tài chính. Ngoài ra, thành phần dẫn đầu còn có nhà báo Nam Đình (chủ báo Thần Chung và sau là Đuốc Nhà Nam), Trần Tấn Quốc (chủ nhiệm tờ Tiếng Dội Miền Nam và là người khởi xướng giải thưởng cải lương Thanh Tâm), nhà báo Tô Nguyệt Đình tức

Nguyễn Bảo Hóa, nhà thơ - nhà báo - soạn giả Kiên Giang Hà Huy Hà...

Danh xưng ban đầu là "**Ngày báo chí xuống đường đi ăn mày**", nhằm tập hợp, tranh thủ giới chủ báo và tất cả những người làm việc trong bộ máy làm báo, từ ký giả, nhà văn chuyên viết tiểu thuyết trên báo, họa sĩ, nhiếp ảnh viên, những người làm công tác trị sự, phát hành báo, thầy cò... gọi chung là "công nhân liên thuộc".

Ban tổ chức quyết định chọn ngày 10 tháng 10 năm 1974 làm ngày xuống đường biểu tình. Nón lá, bịch (các vật dụng của ăn mày) được chuẩn bị sẵn. Các khẩu hiệu làm sẵn đeo trên ngực, kẻ trên nón lá dòng chữ "10-10-1974, ngày ký giả đi ăn mày". Các lực lượng cũng được bố trí theo vòng trong, vòng ngoài, sẵn sàng đối phó với việc bị khủng bố từ phía chính quyền. Chính quyền Sài Gòn cũng đã được ban tổ chức chính thức thông báo.

Suốt trong ngày 9/10/1974, rất nhiều thành phần trong giới báo chí, quần chúng cảm tình với báo chí, nghị sĩ, dân biểu... đã đến Câu lạc bộ báo chí (số 15 Lê Lợi) để bày tỏ cảm tình, tiếp tế bánh mì, thuốc lá, cà phê, cam, chanh...

Diễn biến

Sáng 10-10-1974, một nguồn tin cho biết, chính quyền Sài Gòn sẽ "không đàn áp bằng vũ lực, không giải tán nhưng cũng không cho ký giả xuống đường đi ăn mày". Thực sự, chính quyền đã bố trí một lực lượng binh lính, mật thám, xe Jeep... để chuẩn bị đối phó khi có bạo loạn.

Đúng 8 giờ sáng, Nguyễn Kiên Giang thay mặt Ban tổ chức đọc bản tuyên bố "Báo chí phải đi ăn mày vì Luật 007 của Tổng thống Thiệu".

Sau khi lệnh xuất phát được ban ra, đoàn người bắt đầu tìm cách phá hàng rào bao vây của cảnh sát, vì thế đã xảy ra xô xát. Trước quảng trường bao quanh Câu lạc bộ báo chí, cảnh sát tổ chức một hàng rào mạnh chặn ngang đường Lê Lợi, nhằm ngăn cản đoàn biểu tình đi theo lộ trình đã được vạch sẵn từ trước: xuống chợ Bến Thành, vòng công trường Quách Thị Trang rồi trở về quảng trường trước trụ sở Hạ viện (nay là Nhà hát Thành phố). Nhưng cuối cùng đoàn người biểu tình đã phá vỡ hàng rào cảnh sát, kéo nhau đi. Đi đầu đoàn biểu tình là Ban tổ chức với biểu ngữ: "10-10-1974, ngày báo chí đi ăn mày". Cùng với đoàn ký giả đi ăn mày còn có các khẩu hiệu khác: "Yêu cầu Tổng thống Thiệu từ chức", "Tự do ngôn luận, tự do báo chí", "Đả đảo Luật 007", "Luật 007 làm báo chí phải đi ăn mày", v.v. Hai bên đoàn biểu tình là *Biệt đoàn ký giả nhân dân tự vệ*, có nhiệm vụ chống đỡ cho đoàn ký giả nếu xảy ra đàn áp.

Trong ngày 10/10/1974, đoàn ký giả đã hoàn thành lộ trình định sẵn, kết thúc thành công cuộc xuống đường biểu tình. Sau khi giải tán, một số nhà báo và dân biểu lui về trụ sở của Nghiệp đoàn ký giả Nam Việt - đầu đường Lê Lợi, đối diện với trụ sở Hạ nghị viện để canh giữ quà biếu nhận đường từ quần chúng. Tại đây đã diễn ra một cuộc xô xát với cảnh sát. Người trực tiếp chỉ huy là Giám đốc cảnh sát Trang Sĩ Tấn. Nhiều người bị đánh đập bằng dùi cui, trong đó nặng nhất là dân biểu bác sĩ Đinh Xuân Dũng.

Đoàn biểu tình đặt ông Dũng lên băng ca, khiêng đến đến Tòa án Sài Gòn trên đường Công Lý (nay là Nam Kỳ Khởi Nghĩa) để "nằm vạ đòi công lý", nhưng giữa đường bị cảnh sát chặn lại, đàn áp bằng vũ lực, cuối cùng phải quay trở lại Hạ viện.

Ý kiến

Cả hai đài Tiếng nói Hoa Kỳ và BBC đều nhìn nhận đây là "cuộc biểu tình lớn nhất kể từ 3 năm qua". Uy tín của chính quyền Nguyễn Văn Thiệu càng bị suy giảm nặng nề.

Có ý kiến từ phía Việt Nam cộng hòa cho rằng cuộc biểu tình là do kích động từ phía cộng sản, nhằm gây rối và tạo bất ổn trong xã hội miền Nam

Suy nghĩ từ sự kiện

Ta thấy dù thời đó ở Miền Nam được xem là tương đối dân chủ hơn hiện nay nhưng vào những năm cuối trước khi Sài Gòn sụp đổ vào năm 1975, chính quyền Nguyễn Văn Thiệu đã thiếu sáng suốt, ra Sắc Luật 007 nhằm hạn chế báo chí. Kết quả là đã bị sự kháng cự của báo giới, họ đã xuống đường đấu tranh. Dù có giả thuyết cho rằng có sự kích động từ miền Bắc nhưng sự kiện với sự tham gia rất đông của báo giới và sự ủng hộ của dư luận cho thấy tự do ngôn luận là nhu cầu cần thiết, là nguyên nhân chính của sự kháng cự. Dư luận không đồng tình với sự hạn chế do Sắc Luật ông Thiệu ban ra.

Chính quyền hiện nay, 37 năm sau sự kiện "ký giả xuống đường ăn mày", vẫn áp dụng chính sách cũ "hạn chế báo chí": Nước ta không có báo chí tư nhân, hơn 700 tờ báo đều là của Nhà nước, viết bài theo sự chỉ đạo của ĐCS Việt Nam. Nhưng đáng buồn hơn khi giới báo chí hiện nay lại không có động thái gì, còn tiếng nói trung thực bị bắt bớ, bị cách chức!

Hào khí năm xưa, nay, ở đâu?!

Sài Gòn ngày 23/6/2009

THÁI DƯƠNG (tổng hợp sơ lược từ Wikipedia)

Business Hoa, 18 tuổi, chỉ quan tâm đến...

⇒ Các blogger nào đã từng đến với Business Hoa, qua 360.yahoo.com/businesshoa thì sẽ vô cùng bất ngờ khi biết rằng đằng sau những phân tích sắc bén, lý luận thông minh là một cô gái trẻ, rất trẻ... Từ những vấn đề xã hội cho đến các vấn đề ít được tuổi teen như BH quan tâm đến như "Chính Trị", cộng tác viên Quỹ Nghiên Cứu Biển Đông (tổ chức nghiên cứu cung cấp các thông tin liên quan đến chủ quyền Việt Nam tại biển Đông), thành viên Tập Hợp Thanh Niên Dân Chủ (1)

Nhìn số lượng người đến thăm trang của cô mới thành lập cách nay không lâu 400.000 lượt người xem với số lần comments có lần lên đến 120, là nơi bàn thảo các vấn đề liên quan từ kinh tế, chính trị, cho đến các vấn nạn xã hội, tham nhũng, quan liêu, bóc lột... nhiều người tự hỏi Business Hoa ở ngoài đời là ai, tại sao lại có nhiều suy nghĩ, trăn trở về các vấn đề đất nước ở độ tuổi mà các bạn cùng trang lứa chỉ thích bàn về ăn mặc, thời trang ăn uống, xem phim, bạn bè...?

Phía Trước vừa qua đã hân hạnh gặp Business Hoa nhân dịp bạn tổ chức cuộc gặp mặt offline vào cuối tháng 6 vừa qua.

Mời bạn theo dõi cuộc phỏng vấn thú vị này với Business Hoa!

Tên Họ: Hoa Phạm

Tuổi: 18

Trình độ học vấn: Trung học phổ thông

Sở thích: Hockey, bơi lội, squash, computing, đọc blog, xem hài kịch

Món khoái khẩu: Phở, bún, bánh xèo, pizza, Burger King, Mc Donald's, KFC, lasagne

Blog, Site: www.businesshoa.tk

Số lượng người đến thăm: 400.000 views/năm

Từ cá nhân...

PT: Chào BH, sinh ra tại Việt Nam, đến Hà Lan vào lúc 11 tuổi (năm 2002), hiện giờ vẫn còn đang ở tuổi teen, nhưng những bài viết phân tích, sự hiểu biết về chính trị của bạn làm nhiều người khá ngạc nhiên, không tin là sự suy nghĩ đó đến từ một người mà tuổi đời còn quá trẻ, bạn có thể cho biết lý do làm bạn quan tâm đến các vấn đề chính trị.

BH: Hi hi, những bài viết được BH đăng tại blog của mình, phần lớn tác giả không phải là BH. BH rất ít khi viết blog, nhưng em lại rất "siêng năng" đi ... "lượn net", và thường để lại những comments theo quan điểm cá nhân.

Về sự khác biệt trong tư tưởng và lối suy nghĩ giữa BH với các bạn trẻ người Việt cùng trang lứa, thì em nghĩ là do môi trường giáo dục tại Hà Lan mà em được tiếp cận khác với môi trường của các bạn cùng lứa đang sống ở trong nước. BH có học hết tiểu học tại Việt Nam, khi sang theo học tại Hà Lan, em nhận thấy rằng môi trường giáo dục tại Hà Lan tạo điều kiện và khuyến khích học sinh được tự do suy nghĩ, tự do phát triển

tới mức tối đa theo khả năng của từng trẻ. Trẻ không bị ép buộc bất cứ thứ gì. Em thấy rằng môi trường học tập bên này có chất lượng cao hơn Việt Nam. Nên BH nghĩ, nếu giáo dục của nước Việt mình cân bằng so với những nước tân tiến như phương Tây, em tin rằng các bạn cùng lứa cũng sẽ có suy nghĩ giống em như bây giờ.

BH quan tâm tới chính trị vì thấy nó ảnh hưởng trực tiếp cũng như gián tiếp tới đời sống và công việc của mình, thì cũng nên quan tâm đến nó một chút. Quan tâm tới chính trị trong nước là do cá nhân thấy rằng mô hình chính trị hiện tại của Việt Nam là bức rào ngăn cản sự phát triển của người Việt Nam, nếu con người không phát triển được thì đất nước cũng sẽ không phát triển.

PT: Làm sao bạn có thể xử lý cập nhật một khối lượng thông tin khổng lồ mỗi ngày, trả lời comments, viết bài... đó là chưa kể bạn còn phải hoàn thành tốt chương trình học cuối cấp.

BH: BH chỉ đọc vài blogs thôi, ngoài ra BH còn tham gia các nhóm khác, như Quỹ Nghiên Cứu Biển Đông (www.seasfoundation.org), Tập Hợp Thanh Niên Dân Chủ (www.thtndc.org) thường được thành viên cùng nhóm chia sẻ tin tức. Mỗi bản tin em chỉ đọc lướt qua. Những blogs BH thường dùng để cập nhật mọi sự kiện "nóng" là blog của Vũ Hoàng Linh, Osin (nhà báo Huy Đức), Mr. Đỗ, Minh Biện (www.minhbien.org), và đặc biệt là trang website của bác Trần Hữu Dũng tại www.viet-studies.info.

Còn về học tập BH thường mang tâm lý, học kiểu gì mà cứ đủ điểm lên lớp là oke, nhưng điểm dừng thấp quá là được, hì hì. Và lại chương trình học bên này BH thấy không nặng nề lắm, cho nên em cũng có khá nhiều thời gian rảnh để làm những chuyện khác mà mình thích.

PT: Cha mẹ bạn phản ứng ra sao khi biết con mình quan tâm nhiều đến chính trị, nói chung là đến vận mệnh của đất nước, nơi mà bạn không còn sinh sống nữa.

BH: Hiện giờ em sống với mẹ. BH may mắn là không bị mẹ phản đối khi bỏ thời gian ra để tham gia chính trị, vì mẹ của BH cũng không thích lắm chính quyền trong nước.

Ngoài ra, do điểm của BH trên trường cũng không bị giảm sút, nên vẫn được mẹ cho "hoạt động".

...đến cộng đồng

PT: Bạn có nhiều bạn bè trong lớp, ở ngoài đời, hay bạn chỉ có thích thú với thế giới ảo của bạn thôi?

BH: Hình như em nhiều bạn ảo hơn là bạn thật, hehe. Quan hệ bạn bè bên này khác với tại Việt Nam, không được thân thiết cho lắm, không có nhiều bạn thân, BH chỉ thân với vài cô bạn trong lớp. Cũng tiếc là trên trường của BH không có bạn bè cùng là người Việt.

PT: Yahoo 360! sẽ đóng cửa trong nay mai, đóng lại một cuộc chơi, kết bạn vô cùng hứng thú trong nhiều năm qua cho giới bloggers, đặc biệt là tại Việt Nam. Người thì chuyển qua Blogspot, Facebook, Multiply hay chọn 360 Plus, Yume dành cho giới trẻ Việt... Theo bạn nghĩ thì xu hướng nào sẽ được bạn trẻ lựa chọn ?

BH: BH có xem qua giao diện của tất cả dịch vụ nói trên, cuối cùng BH vẫn rất tâm đắc với hệ thống blog của Multiply, nó giống như Yahoo 360! mà chúng ta đã quen sử dụng. Bên cạnh đó BH cũng xin khuyến khích mọi người sử dụng Facebook, cũng rất tiện nghi với nhiều chức năng đa dạng.

Trên Multiply bây giờ đã có sự xuất hiện của nhiều "hot bloggers", như Thông tấn xã Vàng Anh, Tắc Kè, Quách Đại Ca, và nhiều nhà báo khác, chỉ còn thiếu OnlyU, BH nghĩ rằng OnlyU cũng sẽ chuyển sang Multiply trong nay mai, vì ở đây nằm ngoài khả năng "chăn nuôi" của Bộ Thông tin và Truyền thông. Nếu tất cả những hot bloggers chọn cho mình một ngôi nhà mới tại Multiply, tự động các bloggers trẻ khác cũng sẽ kéo sang Multiply.

PT: Theo bạn thì muốn tạo được sự thu hút nơi sân chơi blog của mình, chủ nhân blog cần phải làm gì, viết bài giật gân, cung cấp ảnh hot...?

BH: Còn tùy vào đối tượng bạn muốn nhắm tới là ai. Nếu bạn muốn blog mình thu hút được đám đông, thì cần có những bài viết "không đụng hàng", blog của bạn cần phải mang tính giải trí cao hoặc là cung cấp cho bạn đọc những quan điểm hay là thông tin "hiếm", khó tìm trên các trang báo chính thống.

PT: Cảm ơn bạn đã cung cấp những thông tin thú vị, bạn sẽ tiếp tục con đường xây dựng đất nước bằng những góp ý lấy từ thực tế học hỏi nơi xứ người, năm nay là năm cuối cùng của bậc phổ thông, bạn sẽ chọn ngành nào cho tương lai?

BH: Do là đột nhiên sau khi tham gia chính trị một thời gian, BH có hứng thú học kinh tế, nhưng vẫn không bỏ được đam mê của mình đối với ngành hóa học, nghiên cứu thực phẩm. Cho nên năm sau BH vẫn chưa vào Đại Học được. Nếu có đủ khả năng theo học hai ngành một lúc, BH sẽ chọn theo hướng học "thực phẩm và sức khỏe cộng đồng" cùng với ngành học "quản trị kinh doanh". BH cũng muốn tìm hiểu thêm về ngành luật, nhưng chắc là phải đợi ít nhất 5 năm nữa. Chỉ là mong đợi.

PT: Cảm ơn bạn đã dành cho độc giả Phía Trước một buổi phỏng vấn lý thú này, một câu hỏi cuối cùng trước khi chia tay. Theo bạn thì mẫu đàn ông lý tưởng đối với bạn cần có đặc điểm gì?

BH: hehe, cho BH xin phép không trả lời câu hỏi này.

PT: Một lần nữa cảm ơn bạn Business Hoa, chúc bạn thành công trong việc học, và cuộc sống blogger của bạn.

BH: BH cũng cảm ơn các anh chị trong tạp chí Phía Trước đã dành cho BH cuộc nói chuyện ngày hôm nay. BH xin mượn nơi đây để gửi lời cảm ơn tới những người bạn "ảo" của mình, tuy "ảo" nhưng lại rất thân thiết, đã ủng hộ BH trong thời gian qua.

Và hơn thế nữa !

Đằng sau cái dáng dấp ít nhiều "Hàn Quốc", bộ mặt cực kỳ teen, là một cái đầu khá đặc sắc, thông thạo 4 tiếng Anh, Pháp, Hà Lan, Việt Nam, trong chương trình học Business Hoa còn lấy luôn tiếng Latin và Grec, trong buổi nói chuyện Business Hoa làm cho người đối diện phải ngạc nhiên về kiến thức lịch sử Việt Nam, các vấn đề liên quan đến chủ quyền đất nước, thời sự... mặc dù rời khỏi Việt Nam từ nhỏ.

Từ khi Yahoo tuyên bố đóng cửa 360, Business Hoa trăn trở với suy nghĩ "Làm sao tạo được một sân chơi dân chủ cho thanh niên Việt Nam, một nơi thể hiện quyền tự do ngôn luận của mỗi người trên tinh thần tôn trọng lẫn nhau?". Theo cô thì Multiply là nơi mà blogger Việt nên đến để chia sẻ. www.businesshoa.tk

Dự định học về kinh tế, hóa học, nghiên cứu thực phẩm và cả ngành luật về sau này nếu có thể, tương lai Business Hoa là một con đường rộng mở để bạn có thể khẳng định về khả năng làm việc của mình với dự định góp phần xây dựng nước nhà qua những hành động thiết thực nhất, cụ thể nhất.

Theo tôi còn một chỗ sáng giá hơn dành cho cô, một nơi mà sinh viên nữ chiếm hơn một nửa, là trường đào tạo những chính trị gia, luật sư, lãnh đạo nổi tiếng, là đối thủ trực tiếp của Havard, **Yale University!** Tại sao không?

Cộng tác viên Tín Nghĩa thực hiện

(1) tổ chức quy tụ thanh niên, sinh viên học sinh, trí thức trẻ hoạt động nhằm phổ biến, tuyên truyền các vấn đề dân chủ... Xem chi tiết tại trang nhà của THTNDC <http://www.thtndc.org/>

Hậu trường phóng viên quanh sự việc hư cấu*

“Cựu bí thư tỉnh Bình Dương bàn chuyện chạy tội trong vụ PCI”

Ai cũng bảo báo chí Việt Nam không được tự do, cánh nhà báo chính thống nhiều khi không được viết những gì họ nghĩ là đúng, trong thiên chức của mình.

Câu chuyện hậu trường phóng viên hư cấu dưới đây có thể nhằm thể hiện ước muốn thay đổi sự thực đó... Nhưng đằng sau đó còn là sự chua chát cho sự thực hiện tại của chính người trong cuộc...

Hôm ấy, nhận được nguồn tin thân cận cho biết: Cựu bí thư tỉnh Bình Dương sẽ có một cuộc họp kín tại Ủy ban nhân dân Phường 9, Quận 3, TP. HCM, chủ yếu để bàn về vụ việc Nhật Bản tố cáo các quan chức trong Ban quản lý dự án hành lang Tây Bắc tham nhũng, chàng phóng viên trẻ chạy như bay về tòa soạn. Gặp Tổng biên tập (TBT) ngay tiền sảnh tòa soạn. Hình như TBT đang định đi đâu...

"Em cần gặp anh ngay, có vụ việc nóng hổi, muốn bàn với anh!" TBT rút máy điện thoại di động ra, hoãn cuộc gặp lúc 3 giờ chiều, xin dời xuống một tiếng đồng hồ.

Sau khi đóng cửa phòng, vị TBT hỏi ngay:

- Có chuyện gì nào, báo cáo đi!

Chàng phóng viên nói nhỏ, giọng bí mật:

- Nguồn tin của em cho biết, tối nay, Cựu bí thư tỉnh Bình Dương sẽ họp bí mật tại Ủy ban nhân dân phường 9, Quận 3, để tìm cách tháo gỡ vụ PCI, hình như chạy tội cho tên Giám đốc ban quản lý dự án hành lang Tây Bắc

- Thế kế hoạch của em thế nào?

- Em có tai mắt trong Ủy ban rồi, đã cài sẵn máy ghi âm và camera. Nội trong đêm nay, bài vở và hình ảnh sẽ hoàn thành.

- Vụ này rất nhạy cảm và nguy hiểm, vì những nhân vật từng dính dáng đến ODA đang ráo riết vận động hành lang, người thì đi Nhật, kẻ thì tranh thủ gặp thủ tướng Nhật ở Nam Mỹ, rồi cả Hoàng đế Nhật cũng qua đây... diễn biến rất khó lường, chắc chắn mật vụ sẽ mai phục quanh

Ủy ban. Em cẩn thận nhé! Đêm nay anh sẽ trực tiếp duyệt bài đó! Giờ, anh phải đi gặp đại diện dân oan, để còn làm rõ mấy vụ cán bộ chiếm đất ở Vũng Tàu.

Chàng phóng viên nai nịt cẩn thận lên đường. Tối đó, không dám ngồi ở vỉa hè Kỳ Đồng, vì anh biết, mật vụ sẽ được rải ba bốn vòng quanh trụ sở Phường 9. Lại rai ở quán lẩu cá kèo Bà Huyện Thanh Quan, chàng trầm tư trong suy nghĩ. Cái đời phóng viên khổ thật, toàn phải hoạt động bí mật, nhất là cái mảng chính trị - xã hội. Áp lực nhiều, nguy hiểm lắm! Nhưng nghĩ lại *hơn mười năm trước*, những vụ việc thế này những phóng viên như chàng còn lâu mới có nguồn tin, và được nguồn tin bên trong hỗ trợ nhiệt tình như thế! Tất cả thông tin, đều phải dựa vào một nguồn duy nhất: Cơ quan cảnh sát điều tra, thuộc Bộ Công An.

Hồi đó, hầu như mọi tin tức liên quan đến những vấn đề chính trị, xã hội nhạy cảm Bộ Công An đều có hợp báo, rồi quán triệt tinh thần cho các báo phải đưa tin theo ý của Bộ, mà thực chất là ý kiến của những cá nhân có quyền lực và lợi ích lớn nhất trong hệ thống chính trị. Cá biệt, có những vụ việc mà đích thân Thường trực Ban bí thư Trung ương Đảng gọi điện quán triệt cho những tờ báo lớn. Những phóng viên đàn anh vẫn còn kể lại những đêm không ngủ khi vụ PMU-18 được lộ ra ánh sáng. Rồi giai đoạn khó khăn khi hai nhà báo bị bắt...

Nhưng hôm nay, chàng phóng viên có thể ung dung từ chối các cuộc điện thoại của bên Sở Mật vụ mà không còn lo lắng bị quy chụp. Chàng thoải mái ra vào Văn phòng chính phủ, hay Hội đồng

nhân dân các tỉnh, để lấy tin, và chẳng một quan chức nào dám từ chối tiếp chàng, khi chàng dơ cái thẻ phóng viên có chữ ký của Phó chủ tịch Quốc hội trên đó! Chàng thoải mái ra vào những nơi khác, như bảo tàng, thư viện... để tra cứu tư liệu, thậm chí những nơi đó còn ưu ái cho các phóng viên khi không bắt phải xếp hàng và mua vé. Chàng ung dung gặp gỡ người dân và được cung cấp thông tin. Người dân cũng không còn e dè sợ làm mất lòng chính quyền, cấp dưới cũng không còn sợ mất lòng lãnh đạo, và trên hết, chính những lãnh đạo cũng hiểu: báo chí bây giờ thực sự là quyền lực thứ 4, bên cạnh ba chủ thể khác trong xã hội vốn đã là "tam quyền phân lập"... và báo chí thực sự là một thiết chế giám sát hữu hiệu.

Đang miên man suy nghĩ, chợt chuông điện thoại reo. Nguồn tin đã gọi điện, hẹn gặp ở một quán café trên đại lộ Phan Thanh Giản (trước đây là đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa). Đến quán café, nguồn tin đã ngồi đó.

Thế nào rồi? – Chàng phóng viên vội vàng hỏi! Nguồn tin chỉ cười bảo: *Tốt, anh cầm đi!*. Nhận máy ghi âm và chiếc camera siêu nhỏ, chàng phóng viên không kịp kêu café, vội vàng ra đi như lúc vừa đến, lại chạy như bay về tòa soạn.

Trước hết, chàng xem đoạn video đã quay. Hơi dài một tí, nhưng chất lượng rất tốt, phần âm thanh cũng không chê vào đâu được. Suốt ba tiếng đồng hồ, TBT và chàng duyệt đi duyệt lại những chứng cứ, chắt lọc những chi tiết đắt, rồi viết bài tường thuật. Vị TBT hôm nay vẫn ân cần như những lần trước, đích thân mang café vào cho chàng phóng viên.

Đúng 1 giờ đêm, bài viết hoàn thành. TBT vội vã gọi cho phòng chế bản, bảo nhận bài rồi in ngay cho kịp giao báo lúc 3g! Đêm nay, hầu như phòng chế bản đều thức. Bản bông của các tin bài khác đã được duyệt xong trước 22g, chỉ còn chờ bài tường thuật nóng hổi này. Các nhân viên phòng Morase đã về hết, nên tối nay, TBT kiêm luôn phần sửa lỗi morase.

Sáng hôm sau, bài tường thuật nóng hổi của chàng phóng viên với tựa đề: **Cựu bí thư tỉnh Bình Dương bàn chuyện chạy tội trong vụ PCI** làm cho báo bán chạy như tôm tươi. Các báo điện tử khác gọi điện tới tận xin đăng nguyên văn. Trong các quán café người dân đọc, bình phẩm... Dư luận hết sức bức xúc! Ngay sáng hôm đó, tòa soạn đã nhận được trên 1000 ý kiến phản hồi, gay gắt nhất là ý kiến đòi truy tố Cựu bí thư tỉnh Bình Dương.

Máy điện thoại của chàng phóng viên cũng reo liên hồi. Chủ yếu là bạn bè quen biết gọi điện hỏi thăm sự vụ. Một vài giáo sư, tiến sĩ cũng gọi điện chúc mừng, và nói: cố gắng lên nhé!

10 giờ, TBT gọi điện cho chàng phóng viên, nói rằng về tòa soạn có việc gấp. Chàng thoáng phút âu lo, nhưng liền chạy vội về. Đại diện Bộ Công An đã có mặt ngay tại phòng TBT. Một cuộc trao đổi lại diễn ra.

- Yêu cầu phóng viên cho biết, bài này phóng viên thực hiện ra sao, có ai giúp sức không?

- Theo luật bảo vệ nguồn tin, tôi có quyền không trả lời câu hỏi này!

- Chúng tôi chỉ muốn xác minh tính xác thực của bài báo

- Tôi có thể cung cấp chứng cứ, đó là đoạn video và phần ghi âm, tuyệt đối không thể để lộ danh tính nguồn tin.

- Nhưng chúng tôi cần biết để tiện việc điều tra.

- Chứng cứ của tôi là trung thực,

có giá trị. Trên đoạn video có cả ngày giờ, năm tháng, các anh có thể giám định. Tôi gánh trách nhiệm vì tính trung thực của chứng cứ. Còn nguồn tin, tôi xin lỗi, không thể cung cấp.

Vị TBT lúc này lên tiếng:

- Chúng tôi yêu cầu các anh tuân thủ pháp luật, Quốc hội đã thông qua Luật báo chí cả hai năm nay, tại sao bây giờ các anh còn đòi hành xử với phóng viên như những năm trước? Các anh bỏ ngay cách hành xử thời Cộng Sản đi!

Đại diện Bộ Công An nói:

- Chúng tôi làm theo lệnh của cấp trên.

- Cấp trên cũng phải tuân thủ pháp luật, mong các anh tôn trọng phóng viên!

Thấy không thể lay chuyển được chàng phóng viên và TBT, đoàn đại diện Bộ Công An chào ra về, nhưng không quên ném lại một lời đe dọa: *các anh cứ chờ xem!* Chàng phóng viên và TBT nhìn nhau cười.

Ngay tối hôm đó, Thủ tướng chính phủ Nguyễn Tà Dung lên truyền hình xin lỗi nhân dân, đồng thời, hứa sẽ làm rõ vụ việc này. Bất cứ cá nhân nào liên quan cũng phải chịu trách nhiệm cụ thể trước nhân dân với hình thức cao nhất là đề nghị Quốc hội bãi nhiệm, mở đường cho cơ quan điều tra vào cuộc. Động thái của Cựu Bí thư tỉnh Bình Dương, theo thủ tướng, là một hành động "không thể chấp nhận được", phương hại đến uy tín của Chính phủ, của Đất

Bí thư của một Tổng công ty trực thuộc Bộ Giao thông vận Tải nói đùa: *Cánh nhà báo các anh, tớ chỉ dùng một từ để gọi tên: LOA!* (Photo: Milan Rubio, flickr.com)

nước!

Bỗng TV mà chàng phóng viên đang xem nổ bụp, màn hình tối đen, chuông điện thoại lại reo...

Chàng phóng viên sức tình cơn mê, trên trán lấm tấm mồ hôi hột! Chàng phì cười. Chắc tại tối qua uống nhiều quá nên mới mơ như thế! Nhớ lại trong lúc nhậu, bí thư của một Tổng công ty trực thuộc Bộ Giao thông vận Tải còn nói đùa: *Cánh nhà báo các anh, tớ chỉ dùng một từ để gọi tên: LOA!*

Đồng Thuận

*tên các nhân vật cũng là hư cấu

An ninh mạng trong việc trao đổi thông tin trực tuyến

Kinh nghiệm qua vụ việc bắt giữ luật sư Lê Công Định

Như tất cả các bạn đã biết, LS Lê Công Định bị bắt giữ từ những bằng chứng được cho là chống phá nhà nước cung cấp bởi Trung Tâm Truyền Số liệu khu vực 2. Làm thế nào mà họ có thể biết được những thông tin riêng tư về email, xuất xứ bài viết là của LS Định trong khi không có quyền truy cập vào hộp thư của LS? Làm thế nào nhà cầm quyền có thể nghe lén và xem xét nội dung cũng như thói quen truy cập Internet?

Hạn chế của giao thức HTTP giúp chính quyền xem được nội dung email

Rất đơn giản, đó là do thông tin được truyền đi và tải xuống từ Internet sử dụng mặc định giao thức HTTP không có mã hóa. Thông tin được truyền bằng HTTP dễ dàng bị can thiệp để xem xét, có khi sửa đổi, do đặc tính của hệ thống Internet là các đầu nối thông tin tự tin tưởng và xác thực lẫn nhau một cách sơ sài. Hãy thử tưởng tượng, nhà cầm quyền cho người theo dõi tất cả những thông tin đến và đi từ thuê bao Internet của LS Định, từ đó họ xác định được nội dung email, thông tin các website ghé thăm, các bài viết trên mạng mà LS có tham gia hoặc truy cập vào. Thuật ngữ công nghệ gọi kiểu nghe lén thông tin (*wire tap*) là *packet sniffing*.

Từ hạn chế của HTTP về mặt mã hóa và đảm bảo tính toàn vẹn chính xác của dữ liệu truyền đi, giao thức HTTPS ra đời với sự kết hợp giữa HTTP và SSL (*Security Socket Layer*). Khi một người truy cập vào một website thông qua giao thức HTTPS, máy chủ chứa website sẽ cung cấp cho trình duyệt của người dùng một *Private Key* nhằm mã hóa thông tin chuyển lên máy chủ và một *Public Key* nhằm giải mã thông tin lấy về từ máy chủ. Luồng thông tin hai chiều giữa máy chủ và trình duyệt được bảo mật và mã hóa. Người ngoài ngay cả khi dùng *packet sniffing* cũng không thể giải mã được dữ liệu nếu không có được *Private Key*. Đây là lý do tại sao các dịch vụ trên Internet khi yêu cầu người dùng xác thực danh tính bằng tên và mật khẩu đều sử dụng giao thức HTTPS. Ngoài ra còn có các website thương mại điện tử, website chính phủ nhằm đảm bảo thông tin riêng tư của người dùng được truyền tải đi một cách an toàn.

Theo như những thông tin trên, mỗi người dùng cần phải xem xét lại thói quen sử dụng email, viết bài trên Internet của chính mình nhằm đảm bảo an toàn cho bản thân, cho các tổ chức mình tham gia và ngăn ngừa nhà cầm quyền có những hành động đen tối trái pháp luật. Nhớ lại USA, chính quyền cựu tổng thống Bush đã từng chịu nhiều chỉ trích và phải chấm dứt công khai chương trình nghe lén thông tin vì đây là phạm pháp và chưa được Quốc hội thông qua cho dù có sự hợp tác từ các nhà cung cấp dịch vụ truyền thông. Ở VN, không có cơ chế

tam quyền phân lập thì ai sẽ bảo vệ được bạn ngoại trừ sự can trọng của bản thân bạn?

Truy cập email qua HTTPS của Gmail, giải pháp bảo mật duy nhất hiện nay

Nhân đây, tác giả cũng xin giới thiệu đến bạn đọc chức năng truy cập email qua HTTPS của Gmail, giải pháp bảo mật toàn diện duy nhất hiện nay từ tất cả các nhà cung cấp dịch vụ webmail. Để đảm bảo nội dung email mà bạn nhận được hoặc gửi đi không bị nghe lén và giám sát bởi bên thứ ba, hãy bắt đầu truy cập Gmail tại địa chỉ: <https://gmail.com> hoặc <https://mail.google.com>. Hiện nay tất cả các tài khoản Gmail đều được phép truy cập qua HTTPS. Gmail HTTPS bảo mật toàn bộ phiên làm việc của người dùng từ lúc đăng nhập tên và mật khẩu cho đến khi bắt đầu gửi, nhận, soạn thảo và thao tác trong hộp thư Gmail chứ không chỉ có thông tin đăng nhập như Yahoo!, MSN, Hotmail, Microsoft Live.

Đối với các tổ chức, hội, nhóm có website trên Internet và cung cấp thông tin theo dạng tương tác (như gửi nhận ý kiến) nên trang bị cho trang web của mình một *SSL certification* để người dùng có thể truy xuất website và những trang cần cung cấp thông tin về máy chủ bằng giao thức HTTPS. Điều này giúp đảm bảo an toàn cho tất cả các thành viên, đối tượng có quan tâm đến hoạt động của các tổ chức, hội, nhóm.

Redhunter

Do You « Gú Gồn » ?

Cầm Thùy

Vô cùng choáng trước đồng đồ chơi của anh phóng viên hăng thông tấn nọ (Xem Reporter High Tech PT số 23), hai anh em chúng tôi, Cầm Thùy và Kế Vũ có nhã ý xin chị TBT cấp cho một món để tác nghiệp, đồ « xì con hen » cũng được. Câu trả lời của chị Tổng rất ư... phân trần : "Mình làm báo phát miễn phí, kinh phí đâu mà mua đồ tác nghiệp, chừng nào chuyển sang kinh doanh, tụi em muốn món gì chị cấp cho món đó ! "

Chưa hết nguôi ngoai với câu trả lời « trót quớt » của chị Tổng, niềm hy vọng Phía Trước được ra báo tư nhân trong nay mai bị tiêu tán khi nhận được thông báo từ Quốc Hội là « Không lên chương trình xét duyệt luật báo chí trong năm 2010 cho kỳ họp Quốc Hội khóa XII » có nghĩa là xuất bản báo chí tư nhân chưa thể là hiện thực trong vòng ít nhất là 2 năm nữa.

Tuy không có những món đồ chơi Hight Tech đắt tiền kia, nhưng dẫu sao Cầm Thùy và Kế Vũ cũng tự an ủi với những softs của mình, và tự hào cho rằng chưa chắc gì mấy anh phóng viên ngoại quốc biết sử dụng thành thạo.

Google Chrome : Trình duyệt Web của Google

Ra mắt phiên bản Beta vào tháng 9/2008, Chrome đã chiếm ngay 1% thị phần, hứa hẹn là địch thủ đáng lo ngại của Microsoft cũng như Mozilla và các trình duyệt khác.

Các mục tiêu chính trong thiết kế của Google Chrome là cải thiện về bảo mật, tốc độ và tính ổn định so với các trình duyệt đã có. Bên cạnh cũng có sự thay đổi lớn về giao diện người dùng. Chrome được biên dịch lại từ 26 thư viện mã nguồn khác nhau lấy từ Google và các bên thứ ba như Netscape.

Trung thành với cách trình bày ngăn gọn đơn giản, dễ sử dụng, chắc chắn là bạn sẽ thích thú từ bỏ các hình thức trình duyệt khác để đến với Chrome.

Giao diện sử dụng chính gồm một các nút Back (quay lại trang trước), Forward (chuyển tiếp), refresh (nạp lại), Bookmark (quản lý các địa chỉ yêu thích), Go, option (tùy chọn) và nút cancel option (hủy bỏ tùy chọn). Nút tùy chọn tương tự như Safari, trong khi vị trí của nút cầu

hình thì tương tự trong Internet Explorer 7 và 8. Nút nhấn minimize, maximize và close được thiết kế theo phong cách của Windows Vista.

Thay vì phải đánh vào ô tìm kiếm của Google, bạn đánh thẳng câu, chữ cần tìm kiếm ngay tại thanh địa chỉ. Chrome đã vượt qua test Acid3 được dùng để kiểm tra tốc độ lướt net của các trình duyệt (Xem kết quả <http://acid3.acidtests.org/>)

Tính năng khá hay của Google Chrome là phần bảo mật. Khi bạn lướt web đến một trang nào có các chương trình gián điệp dạng phishing và một số malware, Chrome sẽ báo ngay cho bạn bằng cách hiện lên màn hình cảnh báo màu đỏ, rất ấn tượng.

Chrome thay thế trang chủ (homepage) của trình duyệt thành một tab mới được hiển thị với tên New Tab Page. Nó hiển thị các hình thu nhỏ của chín trang web bạn hay ghé thăm nhất cùng các trang bạn hay tìm kiếm, các bookmark gần đây và các tab vừa đóng. Tính năng này xuất hiện lần đầu tiên trong trình duyệt Opera.

Cầm Thúy mới chuyển sang Chrome ít ngày gần đây thôi, trước đó là Fire Fox, mà bây giờ không rời bỏ chàng này được ! Còn bạn thì sao ? Thử xem ! « Let's Gú gôn Chrome now ! »

GMAIL.COM

Bước vào thế giới chuyên nghiệp nếu bạn không xài Gmail thì quả là thiệt thòi lớn !

Thật vậy, với Email của anh chàng khổng lồ Google, bạn sẽ hài lòng với cách trình bày rất tiện lợi khi sử dụng. Khi bạn viết cho nhiều người, mời dự sinh nhật chẳng hạn, khi nhận trả lời, tất cả các thư đó đều gộp lại chung trong cùng chủ đề này. Chỉ cần 1 cái click, bạn có thể theo dõi và biết được ai đã trả lời, ai chưa ! Không cần phải chạy con chuột đi hết

hộp thư từ trên xuống dưới để tìm ! Tiện quá chứ !

Mỗi tài khoản Gmail không hoạt động trong 6 tháng sẽ bị gắn nhãn ngủ đông, và 3 tháng sau (như vậy tổng cộng 9 tháng), sẽ bị Gmail đóng tài khoản. Tất cả các thư sẽ bị xóa và tài khoản sẽ được "tái chế", nghĩa là tên tài khoản có thể đăng ký lại sau đó. Những dịch vụ webmail khác, như Yahoo! Mail và Windows Live Hotmail, có thời gian khác nhau, thường là ngắn hơn để đánh dấu một tài khoản là không hoạt động; Yahoo! Mail đóng tài khoản ngủ đông sau bốn tháng, và Windows Live Hotmail đóng tài khoản miễn phí sau hai tháng (trước đây là một).

Ngoài ra tính năng chat của Gmail cũng làm người dùng thích thú, với cửa sổ nhỏ nằm gọn kín đáo phía góc phải, bạn có thể vừa làm việc vừa chit chat với cô nhân viên mới vào làm mà không bị xếp để ý « Hey, Đi ăn cơm chưa ? ».

Ứng dụng mới nhất của Gmail được nhiều người thích thú đó là tính năng « Si Top » một bức thư mà bạn vừa gửi đi. Tưởng tượng một tình huống sau :

« Chào em, mới vào làm hả ? Trưa nay mời em đi ăn cơm chung với nhóm, anh biết có một quán cơm văn phòng ngon rẻ, hợp vệ sinh.

Menu : Canh chua cá bông lau, cá kho tộ, tàu hủ đồn thịt...

Hẹn chút nữa nhen ! »

« Enter » ! Khi đã « sent it » đi rồi bạn mới tá hỏa tam tinh khi thấy là địa chỉ người nhận không phải là cô nhân viên xinh đẹp kia mà lại đề tên bà chị Trưởng Phòng nhân sự sắp đến tuổi về hưu ở lầu trên! Cả công ty sẽ bò ra mà cười cho về cái chuyện lạc địa chỉ này !

May mắn thay Gmail đã cho bạn chức năng chặn lại bức thư sau khi đã nhấn nút ENTER ! Trong vòng 5 giây sau khi gửi đi, bạn có thể nhấn nút Delete để chặn bức thư lộn địa chỉ kia. Đối với ai 5 giây chẳng là bao, nhưng là người trong cuộc bạn mới thấy được nó quý giá biết chừng nào !

Dịch thuật

Viết bài, thu nhập tin tức, nghiên cứu, tra khảo tài liệu... thế nào cũng phải sử dụng từ điển, còn gì tiện ích bằng Google Translate.

Với 42 tiếng đại diện cho những ngôn ngữ được trao đổi nhiều nhất trên thế giới, với số cặp ngôn ngữ dịch qua lại lên đến 861(42*41/2), Google Dịch Thuật xứng đáng là người bạn đường cần thiết của người làm văn phòng, trường học, cá nhân.

Google Dịch thuật sử dụng phần mềm của riêng họ. Chương trình này không đi quá sâu vào các quy luật phức tạp về ngữ pháp mà sử dụng phương pháp được họ gọi là *thống kê kiến thức*, có nghĩa là chương trình sẽ được nạp vào hàng tỉ văn bản đã được dịch sẵn của con người sau đó thực hiện các thao tác phân tích nhằm tìm ra sự tương đồng với các yêu cầu của người dùng rồi trả về kết quả. Chất lượng dịch được tăng lên theo thời gian khi mà các văn bản ngày càng được nạp vào nhiều hơn với cấu trúc và ngữ cảnh ngày càng đa dạng.

Picasa

Để có những hình ảnh đẹp minh họa bài báo, ngoài việc có một cái máy Pro Nikon D300 chẳng hạn (Xem Reporter High Tech PT số 23), cộng với kỹ thuật bấm máy đúng thời điểm, chọn chủ đề phù hợp với bài... cần phải có phần mềm để « rì tút sò » chút đỉnh.

Gới chuyên nghiệp thì xài Photoshop, người xài free ware thì lấy Gimp. Tuy nhiên những đồ chơi này phải học cách sử dụng, tương đối phức tạp nếu không được chỉ dẫn.

Với Picase, việc xử lý hình ảnh dễ hơn nhiều, với những chức năng tăng sáng, giảm tối, cắt xén, thêm chữ, làm hình mờ nghệ thuật, hình trắng đen... người dùng Picase sẽ có cơ hội vận dụng khả năng sáng tác nghệ thuật của mình đến tối đa. Phần lớn các ảnh của Phía Trước đều được « rì tút sò » bằng dụng cụ này.

Chưa kể bạn sẽ làm mọi người thán phục khi tạo clip video bằng các hình ảnh ghép lại, vài cái click, cộng thêm bản nhạc thời thượng, Picase sẽ tính toán hết thời gian chạy ảnh bằng với bài nhạc lồng theo.

Google Earth

Kỳ diệu nhất, thích thú nhất đó là nhận xét của hầu hết tất cả mọi người khi đến với Google Earth.

Là một phần mềm được mua lại từ công ty Keyhole inc năm 2004, Google Earth đưa người sử dụng lên đến chín tầng mây, đi thăm khắp mọi nơi, cả thế giới dưới dạng 3 chiều như thu nhỏ dưới bàn tay điều khiển của bạn.

Đang ngồi tại Internet Coffe Hà Nội, chỉ tốn vài nghìn thôi, Google Earth sẽ chở bạn đi thăm tượng Nữ Thần Tự Do tại NewYork, tháp Eiffel bên Paris. Còn gì bằng giữa một không khí oi bức của tháng hè, dạo chơi

ngắm những tảng băng Iceberg trôi lênh bênh trên vùng Bắc Cực.

Từ Version 4, bạn có thể thực hiện tham quan bằng máy bay với ba nút Ctl+Alt+A, bạn sẽ có cảm giác lướt trên các thành phố. Version mới nhất 5, có chức năng thu lại cuộc dạo chơi của bạn và chuyển cho bạn bè, gia đình. Tưởng tượng đi, muốn giới thiệu trường đại học, thành phố mình đang ở cho Bố Mẹ mình, còn gì bằng thu một đoạn bằng chính giọng giới thiệu của mình và gởi cho ông bà xem, họ chắc chắn được an ủi nhiều về đứa con đi học xa nhà.

Tuy nhiên đối với một số nước việc chụp hình của Google Earth trên toàn lãnh thổ của mình liên quan đến xâm phạm bí mật quân sự, đời sống riêng tư (thỉnh thoảng cộng đồng mạng chia sẻ những tấm hình thú vị chụp từ vệ tinh sử dụng cho Google Earth), một số băng đảng tội phạm đã dùng công cụ này để tấn công các gia đình khá giả tại Moscou...

ĐIỂM TIN VIỆT NAM

Phần tin trong nước với những điểm nóng sau đây:

Bắt "khẩn cấp" luật sư Lê Công Định và Trần Huỳnh Duy Thức theo điều 88 BLHS

Ngày 13/6, Luật Sư Lê Công Định đã bị Cơ Quan Điều Tra của CAVN bắt khẩn cấp tại văn phòng riêng tại văn phòng luật sư của anh ta ở 11A đường Phan Kế Bính, phường Đa Kao, quận 1, TP Hồ Chí Minh. Trong cuộc họp báo cùng ngày, CQĐT cáo buộc luật sư vi phạm điều 88 BLHS "có hành vi cấu kết với các thế lực thù địch" và "mưu đồ lật đổ chính quyền". Trước đó, Tổng giám đốc OCI, ông Trần Huỳnh Duy Thức bị bắt vào ngày 24 tháng Năm, với tội danh ban đầu, theo giải thích của Sở thông tin truyền thông tp.HCM là "trộm cắp cước điện thoại", nhưng sau đó, bị cáo buộc cùng một tội như luật sư Lê Công Định.

Sự kiện trở thành tâm điểm của báo chí, cả trong nước, hải ngoại và đã trở thành tin chính của hệ thống truyền thông quốc tế khi đề cập đến Việt Nam như BBC, VOA, AFP, FRA...

Luật sư Lê Công Định

Ngay khi tin được truyền đi, một bản kí tên yêu cầu chính quyền trả tự do ngay lập tức và vô điều kiện cho luật sư được tạo ra trên <http://www.thepetitionsite.com/petition/294288684>.

Ngày 15/6, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ phát hành một thông cáo trong đó "yêu cầu Chính phủ Việt Nam thả ông Định ngay lập tức và vô điều kiện, cũng như trả tự do cho tất cả các tù nhân đang bị giam cầm vì bày tỏ chính kiến của mình một cách hòa bình". Ngay sáng hôm sau, Tòa đại sứ Hoa Kỳ tại Hà Nội công bố một văn bản kêu gọi Hà Nội trả tự do cho LS Lê Công Định.

Cùng ngày 15/6, Janice Beanland, đại diện Amnesty international tại vùng Đông Nam Á cho hay tổ chức này "hết sức lo ngại cho" luật sư Định, "không nghĩ rằng những người phản đối một cách hòa bình lại có thể bị buộc tội lật đổ chính phủ"

Tổ chức Phóng viên không biên giới (RSF) và Tổ chức theo dõi nhân quyền Human Rights Watch cũng ra tuyên bố yêu cầu thả ngay LS Lê Công Định và cho rằng việc bắt giữ ông sẽ gây thiệt hại cho hệ thống pháp lý Việt Nam.

Hội luật gia Châu Á-Thái Bình Dương mà luật sư Định là thành viên cũng như Tổ chức Hà Lan Luật sư vì Luật sư cũng lên tiếng yêu cầu chính quyền bảo đảm "an ninh cá nhân của luật sư nhân quyền Lê Công Định, người đang bị đe dọa và giam giữ một cách tùy tiện trong thời gian gần đây".

Chiều ngày 18/06, khi dư

Trần Huỳnh Duy Thức

luận chưa hết sốc với nhiều nghi vấn xung quanh lệnh bắt khẩn cấp cùng cáo buộc kèm theo, thì công an Việt Nam tổ chức họp báo nhằm công bố việc ông Lê Công Định "thừa nhận hành vi phạm tội" và "xin khoan hồng". Theo đó, truyền thông trong nước nhanh chóng loan tin, với cả hình ảnh các trang viết tay được cho là của ông Định tự khai báo, cùng một số đoạn băng hình quay cảnh ông Định đọc nội dung bản tường trình.

Cùng ngày 18/6, đại diện Tổng cục An ninh (TCAN) – BCA VN đã gặp Phó đại sứ Mỹ Virginia Palmer để trao đổi một số nội dung liên quan đến việc phía VN bắt giữ ông Lê Công Định theo điều 88 BLHS và khẳng định rằng, việc công an VN bắt xử lý ông Lê Công Định là do những hoạt động vi phạm pháp luật, chứ không phải do đã tham gia bào chữa cho một số bị cáo như thông tin từ phía Mỹ và một số tổ chức khác ở nước ngoài.

Các tổ chức quốc tế bày tỏ quan ngại về sự xác thực của bản tường trình và điều kiện mà trong đó luật sư Định khai báo.

Ngày 25/6, một sự kiện lần đầu tiên diễn ra ở Việt Nam: bộ Ngoại giao Việt Nam chuyển đến các phóng viên ngoại quốc làm việc tại Việt Nam một thông cáo trình bày vụ việc bắt luật sư Lê Công Định và "mong muốn" là giới truyền thông quốc tế "hiểu biết và ủng hộ" việc bắt giữ này.

Trước đó, ngày 22/6 Đoàn LS tp. Hồ Chí Minh khai trừ luật sư Lê Công Định trong danh sách luật sư thành phố với lý do vi phạm điều 88 BLHS.

Liên quan đến luật sư Định và ông Duy Thức, Bộ Công an Việt Nam cũng loan báo đã bắt thêm ba người khác theo Điều 88 BLHS mà nhà chức trách cáo buộc là có liên quan: Lê Thăng Long, Trần Thị Thu và Lê Thị Thu Thu. Điều đặc biệt là ông Nguyễn Văn Hải (tức blogger Điều Cày)- thân chủ của luật sư Lê Công Định- đã bị kết tội trốn thuế năm 2008 nhưng ngay khi luật sư Lê Công Định bị bắt thì báo chí nhà nước lại nói trắng ra là vì những hoạt động đấu tranh của ông Nguyễn Văn Hải.

Một luật sư kiện Thủ Tướng

Luật sư Cù Huy Hà Vũ
(Photo: RFA)

Luật sư Cù Huy Hà Vũ (Hà Nội) ngày 11/6 vừa qua đã đệ đơn khởi kiện ông Nguyễn Tấn Dũng vì theo ông, thủ tướng Việt Nam đã ra một quyết định "trái pháp luật" khi vẫn cho thực hiện các dự án khai thác bauxite ở Tây Nguyên, bất chấp những lời

phản đối của dư luận.

Ngày 15/6, Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội ra Thông báo số 19/TB-TA trả lại đơn khởi kiện của ông Cù Huy Hà Vũ vì đơn khởi kiện không có căn cứ pháp lý.

Ngày 17/6, ông Cù Huy Hà Vũ có đơn khiếu nại gửi Chánh án Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội về Thông báo trả lại đơn khởi kiện nói trên.

Ngày 19/6, TAND TP Hà Nội có quyết định không xem xét giải quyết đơn khởi kiện của ông Cù Huy Hà Vũ đối với Quyết định phê duyệt Quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bô xít của Thủ tướng Chính phủ.

Ngư dân Việt Nam bị tàu tuần tra Trung Quốc bắt

Ngày 21/6, lực lượng tuần tra Trung Quốc đã bắt ba tàu cá gồm 37 ngư dân tỉnh Quảng Ngãi, Việt Nam, khi họ đang hành nghề đánh cá bình thường tại khu vực vùng biển thuộc quần đảo Hoàng Sa của Việt Nam.

Hiện tại, hai tàu cá cùng 12 lao động của ngư dân huyện đảo Lý Sơn (Quảng Ngãi) đang bị phía Trung Quốc tạm giữ tại đảo Phú Lâm (thuộc quần đảo Hoàng Sa) bắt nộp tiền phạt lên tới 210.000 nhân dân tệ, tương đương 540 triệu đồng Việt Nam.

Ngày 22/6, Bộ Ngoại giao Việt Nam đã gửi công hàm cho Đại sứ quán Trung Quốc tại Hà Nội yêu cầu phía Trung Quốc thả ngay các ngư dân và các tàu cá nói trên.

Ngày 25/6, hai tàu cá gồm 25 ngư dân đã về đến Việt Nam an toàn. Hiện các cơ quan chức năng của Việt Nam đang tiếp tục yêu cầu phía Trung Quốc "thả ngay các ngư dân và tàu cá còn lại, không có hành động cản trở công việc làm ăn bình thường của ngư dân Việt Nam trên vùng biển thuộc chủ quyền của Việt Nam".

Vụ việc bắt nguồn từ khi TQ áp đặt lệnh cấm đánh bắt cá trong vùng biển Nam Trung Hoa (biển Đông) mà trong đó có hầu hết sự lấn chõng lên lãnh hải Việt Nam.

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Lê Dũng cho hay ngày 04/06, Thứ

Photo: China Daily

trưởng Ngoại giao Hồ Xuân Sơn đã 'lưu ý' Đại sứ Trung Quốc tại Việt Nam Tôn Quốc Tường về việc phía Trung Quốc thực hiện lệnh cấm đánh cá tại một số vùng biển trong đó có những khu vực thuộc chủ quyền của Việt Nam trên biển Đông và tăng cường tàu tuần tra, bắt, phạt tàu cá tại những vùng biển này. Ông Sơn được trích lời cho rằng "điều đó đã và đang ảnh hưởng đến hoạt động bình thường của ngư dân Việt Nam tại ngư trường truyền thống của Việt Nam, gây bức xúc trong dư luận, không có lợi cho quan hệ hai nước".

Ở một diễn biến khác tại thượng nguồn sông Mekong, Trung Quốc liên tiếp xây các đập thủy điện lớn đã làm dấy lên lo ngại TQ đang bức tử sông Mekong.

Giới chuyên gia nói rằng Việt Nam và các nước ở hạ lưu cần chú tâm vận động quốc tế, mà trước tiên là có thể đưa Trung Quốc ra trước diễn đàn LHQ về thái độ độc quyền khai thác sông Mekong mà bất kể tới hậu quả nơi các quốc gia hạ nguồn.

Thành lập Đoàn Thanh Niên Dân Chủ Việt Nam

Một bản thông cáo đề ngày 19/6 và được kí dưới danh nghĩa của Đoàn Thanh Niên Dân Chủ Việt Nam xuất hiện trên mạng thời gian cuối tháng 6. Theo bản thông cáo thì vào ngày 19/6 tổ chức này- « tập hợp của sinh viên, học sinh, du học sinh và thanh niên Việt Nam trong và ngoài nước » (trích từ bản thông cáo)- thành lập và hoạt động ở Việt Nam với chủ trương đấu tranh ôn hòa cho Tự do, Dân chủ, Công bằng và Toàn Vẹn Lãnh Thổ cho Việt Nam.

Địa chỉ liên lạc : dtndcvn@gmail.com

Cúm H1N1

Bộ Y tế vừa xác nhận thừa Thiên Huế là địa phương mới nhất có bệnh nhân

cúm A/H1N1. Chiều 26/6, Hà Nội đã có thêm một ca nhiễm cúm mới. Hiện nay, cúm A/H1N1 đã xuất hiện ở 13 tỉnh, thành của Việt Nam.

Lao Động

Về vấn đề lao động nước ngoài, Theo thống kê mới nhất của Bộ LĐ-TB&XH, có hơn 75.000 lao động nước ngoài đang làm việc tại Việt Nam, trong đó, số được cấp phép lao động tại thời điểm kiểm tra, khảo sát chỉ chiếm 37,9%.

Tại Đồng Nai, 182 công nhân Trung Quốc bị buộc rời khỏi Việt Nam và đóng tiền phạt 5 triệu đồng/người vì không có giấy phép.

Bản tin của báo Tuổi Trẻ dẫn lời chính quyền tỉnh Lâm Đồng nói sáu nhà thầu Trung Quốc, là đối tác của nhà thầu chính Chalico tại công trường Tân Rai, đã bị phạt tổng cộng 45 triệu đồng.

Thị trường chứng khoán tăng điểm

Tuần lễ cuối cùng của tháng 6 trôi qua bằng 1 phiên tăng điểm của thị trường chứng khoán ngày 26/6. Dù lượng cổ phiếu được giao dịch có sự sụt giảm, nhưng cũng là cơ hội đẩy ra của những nhà đầu tư mua vào lúc HOSE đạt 500 điểm. Tổng khối lượng chuyển nhượng trên cả HOSE và HNX đạt 57,4 triệu đơn vị, giảm 26% so với 25/5. Trong đó, khớp lệnh tại HOSE giảm gần 30%. Tổng lượng tiền đổ vào thị trường đạt 2.027 tỷ đồng, giảm 30%.

Tháng 6 cũng là tháng ý nghĩa với thị trường chứng khoán, ngày 24.6, Sở GD&ĐT Hà Nội (HNX) đã chính thức ra mắt. HNX được thành lập trên cơ sở chuyển đổi, tổ chức lại TTGDCK Hà Nội (HaSTC), hoạt động theo mô hình Cty TNHH nhà nước một thành viên, với mức vốn điều lệ 1.000 tỉ đồng. Cũng trong sáng 24.6, HNX đã chính thức vận hành thị trường giao dịch CP của Cty đại chúng chưa niêm yết (UpCOM) với 10 mã đầu tiên.

Lãi suất VND tăng

Lãi suất VND đã chính thức vượt

10% /năm. Mức lãi suất cao nhất tại HDBank từ thời điểm 16/6 là 10,1%/năm, ở kỳ hạn 36 tháng, cũng là mức cao nhất trong hệ thống các ngân hàng thương mại, tương ứng với mức áp dụng phổ biến trong thời điểm tháng 4/2008.

Trước HDBank, ABBank cũng đã đưa ra chương trình huy động mới với lãi suất VND lên tới 9,99%/năm, với điều kiện khách hàng tham gia một trong hai sản phẩm "Tiết kiệm Tỷ phú" với số tiền gửi tối thiểu là 999 triệu đồng, kỳ hạn 369 ngày, hoặc "Tiết kiệm Phú quý" với số tiền gửi tối thiểu là 99 triệu đồng trong 900 ngày.

Ngoài HDBank và ABBank, VietBank cũng vừa tăng lãi suất huy động VND, tăng từ 0,15% - 0,4%/năm ở các kỳ hạn từ 9 đến 36 tháng, và tăng từ 0,1% - 0,15%/năm cho các kỳ hạn ngắn từ 1 đến 6 tháng, bắt đầu áp dụng từ ngày 15/6.

Thương mại

Bộ Kế hoạch và Đầu tư Việt Nam dự đoán, khả năng thu hút vốn đầu tư trực tiếp của nước ngoài, gọi tắt là FDI, trong sáu tháng đầu năm nay chỉ khoảng gần 9 tỉ đô la. So với cùng kỳ năm ngoái, FDI đã giảm 77,4%.

Ước kim ngạch xuất khẩu hàng hoá tháng 5 năm đạt 4,4 tỷ USD, tăng 2,84% so với tháng 4 nhưng giảm

24,9% so với tháng 5/2008. Trong đó xuất khẩu của các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài đạt 2,36 tỷ USD, giảm 24,3%, doanh nghiệp trong nước đạt 2,04 tỷ USD, giảm 25,7% so với cùng kỳ.

Tính chung 5 tháng kim ngạch xuất khẩu ước đạt 22,85 tỷ USD giảm 6,8% so với cùng kỳ (tương đương với giảm 1,66 tỷ USD) và chỉ đạt 32% kế hoạch. Nếu loại trừ yếu tố xuất khẩu vàng đột biến (khoảng 2,5 tỷ) thì xuất khẩu 5 tháng chỉ đạt 20,35 tỷ USD, bằng 83% so với cùng kỳ.

Ước kim ngạch nhập khẩu hàng hoá tháng 5 năm đạt 5,9 tỷ USD, tăng 8,1% so với tháng 4 nhưng giảm 25% so với tháng 5/2008.

Tính chung 5 tháng nhập khẩu ước đạt 23,98 tỷ USD, bằng 63% so với cùng kỳ. Trong đó, kim ngạch nhập khẩu của các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài đạt 8,47 tỷ USD, giảm 31% so với cùng kỳ, chiếm tỷ trọng 35%; các doanh nghiệp 100% vốn trong nước đạt 15,5 tỷ USD, giảm 40% so với cùng kỳ, chiếm tỷ trọng 69%.

Kim ngạch nhập khẩu của hầu hết các mặt hàng chủ yếu là nguyên liệu phục vụ sản xuất, xuất khẩu đều giảm khoảng từ 10 - 20%, nhập khẩu từ các nước đối tác lớn ở Châu Á giảm khoảng từ 30 - 40%, Châu

Photo: vnexpress

Âu giảm khoảng 40%,... điều này chứng tỏ sản xuất trong nước gặp khó khăn dẫn tới nhập khẩu giảm. Một nguyên nhân nữa ảnh hưởng tới nhập khẩu là do nguồn cung ngoại tệ cho doanh nghiệp nhập khẩu cũng gặp khó khăn.

Như vậy, xuất khẩu và nhập khẩu 5 tháng đều giảm so với cùng kỳ. Trong những tháng tới, tình hình kinh tế thế giới vẫn tiếp tục diễn biến khó lường, nhu cầu nhập khẩu của các nước và giá các mặt hàng chưa có dấu hiệu tăng trở lại nên có thể xuất khẩu còn tiếp tục gặp khó khăn. Trong bối cảnh suy giảm kinh tế, một số ngành hàng xuất khẩu cùng chủng loại với các nước như: dệt may, giày dép, hàng điện tử, thủy sản... cần phải tăng cường hơn nữa các biện pháp đảm bảo chất lượng hàng hóa cũng như tiêu chuẩn kỹ thuật nhằm tăng khả năng cạnh tranh của hàng hóa Việt Nam. Nhập khẩu hàng hoá là nguyên liệu đầu vào cho sản xuất tăng nhẹ, trong khi nhập khẩu hàng tiêu dùng có dấu hiệu tăng mạnh. Đây là vấn đề đáng lưu tâm trong công tác điều hành xuất nhập khẩu.

Giáo Dục

Sáng ngày 19/6, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết về chủ trương, định hướng đổi mới một số cơ chế tài

chính trong giáo dục và đào tạo từ năm 2010 đến 2015.

Theo đó, học phí đối với giáo dục mầm non và phổ thông công lập phù hợp với điều kiện kinh tế của từng địa bàn dân cư, khả năng đóng góp thực tế của người dân, hướng tới miễn học phí vào thời điểm thích hợp. Tiếp tục thực hiện không thu học phí đối với học sinh tiểu học. Tiến tới miễn học phí cho trẻ mầm non.

Về mức học phí và lộ trình thực hiện, nghị quyết quy định, đối với các chương trình đại trà tại cơ sở giáo dục mầm non và phổ thông công lập, trong điều kiện hiện nay, mức học phí được xác định theo từng vùng và ở mỗi tỉnh, thành phố, phù hợp với thu nhập bình quân và khả năng đóng góp thực tế của hộ gia đình, thực hiện tăng dần theo lộ trình hợp lý, mức trần chỉ áp dụng vào năm 2014-2015.

Chiều 25/6, Thứ trưởng Bộ Giáo dục Nguyễn Vinh Hiển cho biết, năm 2010 vẫn tổ chức hai kỳ thi tốt nghiệp THPT và tuyển sinh đại học. Đề án bỏ thi đại học cần thời gian chuẩn bị chu đáo và đồng thuận cao trong xã hội.

Cùng ngày 25/6, Bộ Giáo dục công bố, 150.000 học sinh THPT và 80.000 em hệ bổ túc đã trượt tốt nghiệp. Nam Định dẫn đầu cả nước

về tỷ lệ đỗ với hơn 98%, thấp nhất là Sơn La (39%). Phần lớn các tỉnh thành phố đều có tỷ lệ tốt nghiệp tăng, trong đó tăng nhiều là Nghệ An (25%), Cao Bằng (23%), Hòa Bình (23%), Lai Châu (22%). Trong số 13 địa phương có tỷ lệ đỗ giảm, Hà Tĩnh giảm nhiều nhất, với 16%.

Còn ở hệ bổ túc THPT, tỷ lệ đỗ toàn quốc là gần 40%, thấp hơn năm 2008 gần 3%. Các địa phương có kết quả thấp là Sóc Trăng (3,9%), Kon Tum (hơn 4%), Hậu Giang (4,65%), Gia Lai (5,9%), Sơn La (6,58%), Kiên Giang (7,1%)...

Năm nay, cả nước có hơn 1 triệu thí sinh THPT và bổ túc THPT dự thi.

Elbi (tổng hợp)

Photo: HQN, flickr.com

HQNguyen

Photo: wsutoday.wsu.edu

Sau đây là những tin tổng quát vừa xảy ra trên toàn cầu trong những tuần vừa qua.

Người Dân Iran Tiếp Tục Biểu Tình

Cuộc biểu tình phản đối kết quả bầu cử Tổng thống Iran đã kéo dài bước sang ngày thứ 11. Đây là lần đầu tiên cho thấy sự chia rẽ trong hàng ngũ lãnh đạo tôn giáo ở Iran kể từ năm 1979 và bắt đầu ảnh hưởng tới lãnh vực ngoại giao. Ứng cử viên Mirhossein Mousavi là đối thủ chính của ông Ahmadinejad trong cuộc bầu cử cũng đã liên tiếp đưa ra lời tố cáo gian lận nhưng chính quyền đã làm ngơ.

Ngày 24 tháng 6, nhà lãnh đạo tối cao Iran là giáo sĩ Ayatollah Ali Khomeini đã cứng rắn tuyên bố rằng toàn dân Iran phải tôn trọng pháp luật, ông nhấn mạnh là sẽ thi hành và bảo vệ pháp luật của quốc gia này. Theo ông thì các định chế

và toàn thể quốc gia Iran sẽ không nhượng bộ đối với bất cứ áp lực nào, sẵn sàng trả mọi giá để bảo vệ đất nước. Hiện giờ cảnh sát chống bạo động và dân quân Basij đã kiểm soát đường phố thủ đô Tehran. Chính quyền Iran rõ rệt đang sẵn sàng đương đầu với những lời chỉ trích trong và ngoài nước.

Đài truyền hình nhà nước Iran cho biết đã có 10 người chết và nhiều người bị thương. Cảnh sát cho biết đã bắt giữ 457 người trong những ngày qua. Chính quyền Iran tuyên bố sẽ dạy thành phần bạo động một bài học để làm gương và lên án các nước Tây phương đã xúi dục bạo động. Người dân tại Iran vẫn còn đang phẫn nộ và chưa có dấu hiệu nào cho thấy các cuộc biểu tình sẽ chấm dứt.

WHO Chính Thức Loạn Báo Đại Dịch Toàn Cầu Cúm H1N1

Tổ chức Y tế thế giới WHO tại Geneva lần đầu tiên sau 41 năm đã phải chính thức công bố cúm H1N1 đã trở thành đại dịch toàn cầu. Tuyên bố quan trọng này được đưa ra trong lúc dịch cúm H1N1 đã lan ra khắp các nước kéo dài từ châu Mỹ, châu Âu, châu Phi, châu Á sang tới châu Đại Dương. Nạn nhân dịch cúm tiếp tục gia tăng theo từng ngày, lan rộng từng địa điểm trên khắp thế giới, đặc biệt các nước vùng Nam Bán Cầu hiện đang ở vào mùa đông. Trong thông cáo phát đi vào ngày 11 tháng 6, WHO cho biết đã quyết định nâng mức cảnh báo dịch từ cấp 5 lên cấp 6 là cấp cảnh báo cao nhất, sau khi họp bàn khẩn cấp về việc này với các chuyên gia trong ngành.

Theo WHO, những phụ nữ tuổi từ

30 đến 35 đang có thai hay những người bị bệnh suyễn, tiểu đường, mập phì là những người dễ bị nguy hiểm đến tính mạng nếu nhiễm cúm H1N1. Vi khuẩn này đã làm cho hơn 240 người thiệt mạng và hơn 55,860 người nhiễm bệnh. Hiện tại bệnh cúm H1N1 còn nhẹ hơn bệnh cúm mùa, nhưng WHO cảnh cáo vi khuẩn H1N1 có thể biến đổi trở thành một loại vi khuẩn nguy hiểm khó lường vì nó là một tập hợp gene cúm người, cúm heo và cúm gia cầm. Tuy nhiên, WHO cũng trấn an và đề nghị chính phủ các nước không vì lo lắng quá mức mà có những phản ứng gây hoang loạn trong dân chúng.

Air France 447 "Biến Mất" Ở Đại Tây Dương

Cả thế giới đã sửng sốt khi biết tin chiếc Airbus A330 của hãng Air France "biến mất" ở Đại tây dương ngày 1 tháng 6 vừa qua. Tai nạn của chuyến phi cơ đi từ thành phố Rio de Janeiro đến Paris là tai nạn lớn nhất của hãng Air France trong 75 năm qua và là tai nạn hàng không lớn nhất trên thế giới kể từ năm 2001. Hãng Air France cho biết sẽ cho mỗi gia đình nạn nhân một số tiền khoảng 17,500 euros nhằm tỏ sự thương tiếc đối với gia đình nạn nhân chứ không phải là sự thừa nhận trách nhiệm và bồi thường. Hành khách trên phi cơ có 32 quốc tịch khác nhau. Trong đó có 61 người Pháp và 58 người Brazil.

Hiện đang có 20 chiếc phi cơ Brazil, trong đó có một chiếc trang bị radar có thể phát hiện những vật thể dưới mặt nước, 2 chiếc phi cơ Pháp, một tàu Pháp, 5 chiếc tàu hải quân Brazil đang hoạt động và đã tìm được 50 thi thể của các nạn nhân. Chiếc tàu ngầm nguyên tử Pháp cũng đã có mặt trong khu vực từ nhiều ngày qua để tìm chiếc hộp đen. Các nhà điều tra nói đã có tình trạng mâu thuẫn tốc độ trước khi chiếc phi cơ bị rơi. Phân tích mới nhất cho biết các mảnh vụn của phi cơ đã bị vỡ trên không trung nhưng phải tìm được chiếc hộp đen mới có thể giải thích rõ ràng nguyên nhân đưa tới tai nạn.

Tổng Thống Obama Công Du

Châu Âu và Cộng Đồng Hồi Giáo

Tổng thống Hoa Kỳ Barack Obama đã đến thủ đô Cairo, Ai Cập trong đầu tuần tháng 6 và đọc bài diễn văn kêu gọi chấm dứt những tranh chấp giữa Do Thái và Palestine. Bài diễn văn được cho là một cố gắng để tái tạo lại hình ảnh của Hoa Kỳ đối với hơn 1 tỷ người Hồi giáo trên thế giới. Việc ông Obama chọn Cairo để đọc bài diễn văn này cũng nhấn mạnh đến sự chú ý của chính phủ Mỹ về vấn đề Trung Đông, để tái lập lại cuộc thương thuyết giữa Do Thái và Palestine nhằm ngăn chặn âm mưu vũ trang vũ khí nguyên tử của Iran.

sur-Mer. Ông đã dùng bài diễn văn đọc tại nghĩa trang quân đội Hoa Kỳ để vận động các nước đồng minh cộng tác đối phó với các vấn đề kinh tế, vấn đề chống khủng bố và chiến tranh ở Afghanistan.

Bình Nhưỡng Dọa Sẽ Đánh Hoa Kỳ

Sáng ngày 16 tháng 6 đài truyền hình KRT của Bắc Hàn nói hơn 100 ngàn người đã tham gia cuộc biểu tình tại thủ đô Bình Nhưỡng để phản đối bản nghị quyết mới của Liên Hiệp Quốc áp đặt lệnh cấm vận lên đất nước Cộng sản này. Thứ trưởng Lực lượng vũ trang Bắc Hàn Pak Jae Gyong hôm qua cảnh báo sẽ tấn công phủ đầu Mỹ trước khoảng 10,000 người, lên án nghị quyết trừng phạt nước này mới được Liên Hiệp Quốc thông qua. Ông Kim Ki Nam là bí thư Ủy ban trung ương đảng Lao động Bắc Hàn, cũng phát biểu trước những người biểu tình rằng nghị quyết của Liên Hiệp Quốc là một sự khiêu khích nghiêm trọng và muốn bóp nghẹt kinh tế và làm suy yếu quốc gia này.

Theo tin tại Hán Thành, quân đội Hoa Kỳ tại Nhật Bản đã được đặt trong tình trạng báo động cao sau khi Bắc Hàn tuyên bố những lời hăm dọa mới nhất. Nghị quyết của Liên Hiệp Quốc cấm tất cả mọi hoạt động xuất nhập cảng vũ khí từ Bắc Hàn và cho phép các nước thành viên kiểm tra các chuyến hàng chở bằng đường biển, đường không và đường bộ của Bắc Hàn, có thể thu giữ và tiêu hủy những món hàng vi phạm lệnh trừng phạt.

"King of Pop" Đột Ngột Qua Đời

Theo tin Los Angeles, "King of Pop" Michael Jackson đã từ trần vào ngày 25 tháng 6 sau cơn truy tim, hưởng dương 50 tuổi. Jackson đã được xe cứu thương mang đến bệnh viện, và các bác sĩ đã làm việc trong hơn 1 tiếng đồng hồ để hồi sinh nhưng không thành công.

Được mệnh danh là vua nhạc pop nhờ những bản nhạc nổi tiếng như *Thriller*, *Bad* và *Billie Jean*, người nghệ sĩ xuất hiện trên sân khấu với một chiếc găng tay và phong cách nhảy "moon-walk" đặc biệt đã được vô số người say mê và hâm mộ. Tổng số đĩa hát anh thu âm được đã lên đến 750 triệu ấn bản. Anh đã đoạt 13 giải âm nhạc Grammy và trở thành một trong những nghệ sĩ thành công nhất từ trước đến nay nhờ những băng nhạc video được mọi người trên toàn thế giới ngưỡng mộ.

Thế nhưng sau khi được tuyên bố vô tội tại một tòa án vào năm 2005 vì bị tình nghi xâm phạm tiết hạnh trẻ vị thành niên, Jackson đã sống một cuộc đời ẩn dật. Anh dự trù sẽ trở lại sân khấu qua một chuyến lưu diễn Luân Đôn từ ngày 13 tháng 7 đến tháng 3 năm 2010 và anh đã tập dợt tại Los Angeles cho chuyến lưu diễn này trong suốt 2 tháng qua. Tiếng hát và cách trình diễn của Jackson đã mở đầu cho những thể hệ nhạc pop kế tiếp sau này là soul, R&B và hip-hop.

Võ Thụy Nhu (tổng hợp)

Tham khảo:

1. http://www.who.int/csr/don/2009_06_24/en/index.html
2. http://www.who.int/mediacentre/news/statements/2009/h1n1_pandemic_phase6_20090611/en/index.html
3. http://www.rfi.fr/actuen/articles/114/article_4037.asp
4. <http://www.rfa.org/vietnamese/programs/IssueOfTheWeek/Obama-and-the-muslim-world-with-sbs-06052009080913.html?searchterm=None>
5. http://news.yahoo.com/s/ap/20090624/ap_on_re_mi_ea/ml_iran_election
6. http://news.yahoo.com/s/ap/20090624/ap_on_re_as/as_koreas_nuclear_91
7. <http://www.voanews.com/english/2009-06-26-voa7.cfm>

Đức là chặng dừng chân thứ 3 trong chuyến công du của Tổng thống Mỹ sau khi đã ghé Saudi Arabia và Ai Cập. Ông cũng đã tham dự lễ tưởng niệm các chiến binh tử nạn trong Đệ Nhị Thế chiến cũng như những nạn nhân holocaust, nơi quân đội Đức Quốc Xã tàn sát những người Do Thái. Hai nhà lãnh đạo cũng đã thảo luận về vấn đề nguyên tử Iran, cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu, cũng như tình trạng tù nhân ở trại tù Guantanamo Bay.

Tổng thống Obama cùng với Tổng thống Pháp Nicolas Sarkozy đã làm lễ tưởng niệm ngày đổ bộ D-Day, khởi đầu chiến dịch phản công đánh bại quân đội Đức Quốc Xã của quân đội đồng minh để giải phóng toàn cõi Âu châu 65 năm về trước. Tổng thống Obama và đệ nhất phu nhân Michelle đã làm lễ tưởng niệm dành riêng cho các cựu quân nhân Hoa Kỳ tại nghĩa trang Colleville-

1958 – 2009

24 năm trôi qua, *We Are The World* cùng với *Heal The World*, và *Earth Song* vẫn được bình chọn là 3 ca khúc hay nhất thế giới. *We Are The World* được sáng tác bởi Michael Jackson và Lionel Richie vào năm 1985, sau sự vận động của Bob Geldof về các sự kiện trẻ em chết đói tại Châu Phi. Bài nhạc đã được thu âm vào ngày 28 tháng 1, năm 1985 với 45 ngôi sao nổi tiếng, mệnh danh là *USA for Africa*, trong đó có Bob Dylan, Michael Jackson, Tina Turner, Stevie Wonder, Ray Charles, Diana Ross, Lionel Richie, v.v.

Đĩa đơn *We Are The World* sau khi phát hành đã dành vị trí số 1 trong 4 tuần liên tiếp trên Billboard 100 ở Hoa Kỳ, Anh Quốc, Úc, và nhiều nước khác trên thế giới. Bài nhạc đã đoạt 4 giải Grammys năm 1985, trong đó có *Song of the Year*, *Record of the Year* và *Best Pop Performance by Duo*. Riêng tại Hoa Kỳ, đĩa đơn đã bán hơn 8 triệu bản, và số tiền gây quỹ lên đến 63 triệu USD để cứu trợ trẻ em nghèo đói ở Châu Phi.

Heal The World được ra đời trong album *Dangerous* năm 1991 và cũng gây tiếng vang không kém *We Are The World*. Bài này đã đứng hạng thứ 2 năm 1992 tại UK Single Charts. Cùng với mục đích mang lại niềm vui cho các trẻ em bất hạnh, Michael Jackson đã thành lập Heal the World Foundation, tổ chức phi lợi nhuận nhằm giúp cải thiện đời sống của các em trẻ trên toàn thế giới.

Với tấm lòng nhân ái và bao dung, Michael Jackson đã thành lập công viên giải trí Neverland Ranch dành cho trẻ em tại Santa Barbara năm 1988, dựa theo cốt truyện Peter Pan. Dù cuộc sống riêng tư của người nghệ sĩ tại danh này có lúc đã gây nhiều tai tiếng nhưng những cống hiến của anh trong nhiều năm qua luôn được thế giới ghi nhận. Theo tin từ gia đình Jackson's, đây cũng sẽ là nơi an nghỉ cuối cùng của anh để cho các fans khắp thế nơi trên giới đến viếng thăm và tưởng niệm.

Võ Thụy Nhu

1. http://en.wikipedia.org/wiki/We_are_the_world
2. http://en.wikipedia.org/wiki/Neverland_Ranch

MICHAEL JACKSON NUMBER ONES

1958 - 2009